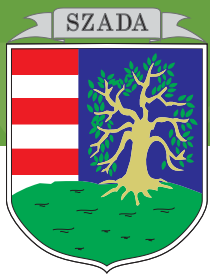

2111

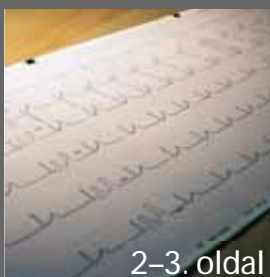
SZADA

Szada
ahol élni jó

Szada Nagyközség Önkormányzatának KÖZÉLETI TÁJÉKOZTATÓ HAVILAPJA
XXI. ÉVFOLYAM • 2023. NOVEMBER

Szakaszosan újul meg a Dózsa György út 10. oldal

2-3. oldal

ROSSZ, DE JAVUL

Ahogy az általános magyarországi, úgy a szűkebb szadai helyzetkép is azt mutatja, hogy a rák és a szív- és érrendszeri betegségek a legjelentősebbek a felnőttek körében.

11. oldal

SZERETIK SZADÁT

Egy budapesti vállalkozás Szadát választotta új székhelyének, aminek kialakítását már a nyár végén megkezdte. Egy másik cég pedig a településen lévő telephelyét bővítette.

A civilizációs betegségek valójában életmódbetegségek

Ahogy az áltános magyarországi, úgy a szűkebb szadai helyzetkép is azt mutatja, hogy a rák és a szív- és érrendszeri betegségek a legjelentősebbek a felnőttek körében. A szadai gyakorlat ugyanakkor azt is jelzi, hogy ezek a betegségek életmód-változtatással kezelhetők vagy megelőzhetők.

Tragikus a magyar emberek egészségi állapota – elég sokszor lehet olvasni, hallani e tényyszerű megállapítást a különböző egészségügyi témák kapcsán. Ez az általános és leegyszerűsített kijelentés megalapozott, hiszen az ezt igazoló részleteket jól mutatja be az Európai Bizottság Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatósága Magyarországra vonatkozó ún. egészségügyi országprofilja. Minden EU-tagállamról rendszeresen készítenek ilyen, a Magyarországról készített legutóbbi jelentést 2021-ben ismertették. Az összefoglaló főbb megállapításaiból kettőt érdemes kiemelni.

Kockázatok

1. Magyarországon a születéskor várható élettartam 2000 és 2020 között 71,9 évről 75,7 évre nőtt. Ennek ellenére 2020-ban a születéskor várható élettartam csaknem öt évvel elmaradt az EU egészének átlagától, és alacsonyabb volt, mint Csehországban, Lengyelországban és Szlovákiában. A Covid-19-világjárvány következtében a várható élettartam 2019 és 2020 között átmenetileg közel 10 hónappal csökkent, ami összhangban van az uniós átlaggal, és a négy visegrádi ország közül a legalacsonyabb. A magyar nők átlagosan majdnem hét évvel tovább élnek, mint a férfiak – 79,1 évig, szemben a 72,3 évvel. Ez a nemek közötti különbség nagyobb, mint az EU egészében, és nagyrészt annak tudható be, hogy a férfiak jobban ki vannak

téve különböző kockázati tényezőknek, különösen a dohányzásnak és a túlzott alkoholfogyasztásnak.

2. Magyarországon a halálokozások mintegy fele az ún. egészségmagatartásbeli kockázati tényezőknek tulajdonítható. 2019-ben az összes halálokozást egynegyede táplálkozási kockázatoknak volt tulajdonítható, ami meghaladja az uniós átlagot (17%). A dohányzás, beleértve az aktív és a passzív dohányzást is, az összes halálokozást további 21%-át okozta, míg a halálokozások 7%-a az alkoholfogyasztásnak, 2%-a pedig a mozgásszegény életmódnak volt tulajdonítható. Ezek hozzájárulnak a megelőzhető halálokozások, például a rák és a szív- és érrendszeri betegségekhez.

A jelentés szerint az iszkémiás szívbetegség (szívkoszorúér-megbetegedés) és a sztrók (stroke/agyvérzés) a vezető halálozási okok, amelyek a 2018-ban Magyarországon regisztrált halálokozások egyharmadát tették ki. A finomrézecskek (PM_{2,5}) és az ózonnak való kitettség formájában jelentkező légszennyezés önmagában az összes halálokozást mintegy 7%-áért volt felelős 2019-ben, ami az uniós átlagnál (4%) jelentősen magasabb arány. A rákos megbetegedések közül a tüdőrák a leggyakoribb halálokozások, ezt a vastagbél-

a hasnyálmirigy- és az emlőrák követi. A légszennyezés okozta halálokozások a legtöbb esetben a keringési és légzőszervi megbetegedésekhez, valamint a rák bizonyos típusaihoz kapcsolódnak. (A jelentés szerint 2020-ban a Covid-19 közel 10 000 halálokozást okozott Magyarországon (az összes halálokozást 7%-a). 2021 júniusának végére ez a szám megháromszorozódott, és megközelítőleg 30 000 halmozott halálokozásra emelkedett, ami egymillió lakosra vetítve több mint 3000 halálokozást felel meg. Ez a legmagasabb érték az EU-ban.)

Rossz, de javul

Azért vettük elő a témát, mert a szadai képviselő-testület szeptemberi tanácskozásán tárgyalta Szada egészségügyi ellátásának helyzetéről szóló – a helyi egészségügyi szolgáltatók éves, 2022/23-as beszámolója alapján készült – tájékoztatót. És a helyi szakemberek megállapítása több ponton egyezik az EU-s jelentéssel!

Mint dr. Dobos Vadim háziorvos írta. „A szadai lakosság egészségi állapota továbbra is igen rossz helyzetben van, annak ellenére, hogy sokat javult a 2020-as év statisztikájához képest.” Ha csak az EU-s összeállításban szerepelt kiemelt betegségeket nézzük, akkor dr. Dobos Vadim körzetében is jelentős az iszkémiás szívbetegséggel küzdők száma (a zárójelben lévő százalékos mutató az adott betegek arányát jelzi a körzethez tartozó összes lakoshoz képest): 2020-ban 321 főt (22%), 2022-ben 232 főt (12%) kezelt emiatt, ami 72%-os csökkenést mutat. A magasvérnyomás-betegséggel jelentkező betegek száma nála 2020-ban 593 fő (41%), 2022-ben 494 fő (26%) volt, ami 83%-os csökkenés. Ennek kiváltó okai lehetnek – többek között – a gyakori stressz, a túlsúly, a mozgásszegény életmód, a rendszeres alkoholfogyasztás és dohányzás, az egészségtelen táplálkozás.

Dr. Ács Tamás is hasonló tapasztalatokat osztott meg, de ő pontos statisztikai kimutatás helyett egy általános helyzetet vázolt a saját ellátási körzetéről.

Új életmóddal kevesebb gyógyszerre van szükség

Minél több
testmozgásra
kell törekedni

”

A »tragikus«
egészségiállapot-jelző
hosszú távon »kedvező«
jelzőre változtatható.

„Betegségtípusok alapján nagy változás nem történt, továbbra is az országos vezető krónikus betegségek vannak az élen a praxisban. Magasvérnyomás-, cukor-, szív- és érrendszeri betegségek mellett folyamatosan emelkednek – és egyre fiatalabb életkorban jelentkeznek – a különböző szorongásos, pánikszindróma jellegű tünetek, panaszok, betegségek. Sajnálatos módon a daganatos betegségek is tovább emelkedtek az idei évben” – írta.

Ahogy az uniós jelentés fogalmaz, az egyén részéről való nagyobb odafigyeléssel, tudatosabb életmóddal a rák és a szív- és érrendszeri betegségek kialakulása megelőzhető lenne! Dr. Dobos Vadim ugyanezt vallja, és szakemberként változtatásra buzdította pácienseit.

„A szadai lakosság lesújtó egészségi állapotának javításában, a szakszerű orvosi ellátás mellett, az egészséges

életmódra nevelésben látom a fő megoldást, és most már bizonyítékom is van rá. A civilizációs betegségek valójában életmódbetegségek – a jelenkori, modern életmódunk okozza. A tapasztalatom az, hogy a civilizációs betegségeket nem lehet gyógyszerekkel megoldani. Az életmódbetegségeket csak az életmód megváltoztatásával lehet megoldani, megelőzni és kezelni!” – írta.

Minden változott

Szerinte az egészséges életmód három alappilléren nyugszik: egészséges táplálkozás; rendszeres testmozgás; vitamin-, ásványianyag- és omega-3-zsírsavpótlás.

„Két év alatt közel 400 betegnél sikerült jelentős életmódváltást elérnem, ezek a betegek egészségesebben táplálkoznak, többet mozognak, rendszeresen szedik a szükséges táplálék-kiegészítőket vagy nélkülözhetetlen gyógyszereket – így sokkal egészségesebbek lettek, csökkent a testsúlyuk, ami lehetővé tette több gyógyszer adagjának csökkentését vagy akár teljes elhagyását. Mindezt javuló közérzet, hangulat, munkabírás és laborleletek is követték. Ezt a tevékenységet – a klasszikus háziorvosi feladatok ellátása mellett – a jövőben is szeretném folytatni” – jegyezte meg dr. Dobos Vadim összefoglalójában.

JELENTŐS SZADAI HALÁLOZÁSI ADATOK

„Az addig szokásos havi 0-1-2 elhunyt után már 2022-ben érzékelhető volt, hogy valami megváltozott. Az idősebb lakosok körében szignifikánsan nőtt a gyors lefolyású, néhány hónap alatt halálhoz vezető daganatos betegségek előfordulása, másrészt az addig teljesen jó általános állapotú szív- és érrendszeri betegek váratlan és hirtelen elhalálózása.

A fenti tapasztalatot az éves halálozási adatok is alátámasztják: 2019-es év (utolsó »békeév«) – összesen 18 elhunyt; 2020-as év (Covid-járvány kezdete) – összesen 18 elhunyt; 2021-es év (Covid-járvány tombolása) – összesen 17 elhunyt; 2022-es év (minden ismét rendben van) – összesen 27 elhunyt. Ez 59%-os növekedés, illetve 10 fővel több elhunyt a szokásosnál.

2023-as első félévi adatok sem igazán biztatók: az első hat hónapban eddig összesen 13 fő hunyt el, ami időarányosan pontosan az előző év tragikus adatait ismétli meg.

Semmilyen lényeges változás a lakosság életmódjában, táplálkozásában, egészségügyi alap-, szakrendelői vagy kórházi ellátásában nem történt, ami magyarázná a halálozás növekedését. Az egyedüli, amire talán rá lehet fogni a megugrást, az a 2021-ben széles körben népszerűsített kezelések késői mellékhatásai, de ennek biztos kimondásához még további, legalább egy-két év hasonlóan rossz halálozási adatai szükségesek” – írta dr. Dobos Vadim.

A háziorvos szerint a „tragikus” egészségi állapot-jelző hosszú távon „kedvező” jelzőre változtatható.

„Őszintén hiszek abban, hogy az emberek egészségének megőrzéséhez az egészségügyi tájékoztatáson, az egészséges életmódra nevelésen, valamint a krónikus betegségek szakszerű gondozásán keresztül vezet az út, így a mindenkori háziorvos tud a legtöbbet tenni a szadai lakosság testi és lelki egészségéért. Ezzel is magyarázható, hogy amíg 2020-ban még átlagosan 1,97 krónikus betegsége volt minden egyes bejelentett lakosnak, addig az idén már »csak« 1,07! Természetesen még van hova fejlődnünk...”

Raffai Ferenc

INTÉZMÉNYVEZETŐI PÁLYÁZAT

Szada Nagyközség Önkormányzata pályázatot a hirdet a Szadai Gyermekelelmezési és Szociális Étkeztetési Konyha **intézményvezető/élelmezésvezető munkakör** ellátására.

A vezetői megbízás időtartama 5 évre, 2024. március 1-től 2029. február 28-ig szól. A pályázat benyújtásának határideje: 2023. november 30. 8.00 óra. További részletek a www.szada.hu/hirek oldalon.

Ünnepség az idősök hónapja alkalmából

A KISZIK MŰSORSZÁMMAL KÉSZÜLTEK

Október első hetében köszöntöttük klubtagjainkat. A Faluház kistermében láttuk vendégül az általános iskola 3/c osztályos tanulóit, ahol a diákok rövid műsorral örvendeztették meg az időseket. A kedves műsor után süteménnyel és üdítővel vendégeltük meg a diákokat. Köszöntöttük névnaposunkat, *Fejes Antalné Terikét* is. Mint ahogyan ez már hagyomány nálunk, *Tóthné Ica* egy kedves verssel örvendeztette meg őt, majd klubtársai is gratuláltak eme jeles alkalomból. Az ünnepelt süteménnyel vendégelte meg társait és egy kellemes délelőttöt töltöttünk el egymással. A hónapban már két alkalommal voltunk kirándulni gyaloglóklubunk kis csapatával, amely Fitt csapat néven teljesíti a távokat. Mindkét séta jó hangulatban telt, kellemesen elfáradva tértünk haza. Továbbra is várjuk ide a jelentkezőket.

Őri Ildikó, az Idősök Nappali Klubja vezetője

Szabadság és fiatalság ünnepe

FÜGGETLEN, SZABAD MAGYARORSZÁGOT AKARTAK

Szada önkormányzata a Faluházban tartotta meg október 23-i ünnepi megemlékezését. Az 1956-os forradalom és szabadságharc alkalmából *Pintér Lajos* polgármester mondott köszöntőt.

– A mi hőseink, ha rövid időre is, de megmutatták, milyen egy szabad országban élni, ahol nem a nyomasztó félelem igazgat, hanem az összetartozás, a szolidaritás és az állampolgári öntudat. Nagy szavak ezek, de akkor, 1956 őszén ezek voltak a magyarok céljai, amelyekért százezrek vonultak az utcára, sok honfitársunk pedig az életét is adta. Ennek megfelelően október 23-a mindenkor a szabadság és a fiatalság ünnepe, akkor is, ha volt idő, amikor erről csak suttyogva beszélhettünk. 1956-ban elődeink elindítottak egy folyamatot, ami lassan, de eredményre vezetett. Nem akartak mást, csak egy független, szabad Magyarországot. Most rájuk emlékezünk, és hátát

Koszorú került az emléktáblára

adunk a szabadságért, az önfeláldozásért, tisztelgünk a magyarságért önmagukat feláldozó mártírok előtt – jegyezte meg.

Az eseményen *dr. Borvendég Zsuzsanna* történész adott történelmi be- és áttekintést, az ünnepi műsort pedig a Gödöllői Fiatal Művészek Egyesülete adta. Végül a résztvevők a Faluház előtti 1956-os emléktáblánál helyezték el tisztelő koszorúikat, virágaikat. **AP**

Osztálytalálkozó

ÖSSZEJÖTTEK AZ ÖREGDIÁKOK

A Székely Bertalan Általános Iskola 1966-ban végzett diákjai tartottak osztálytalálkozót október közepén a Székely-kertben. Az eseményen 14 egykori osztálytárs vett részt, és ünnepelte az iskola 57 évvel ezelőtti befejezését. Az öregdiákok mostanában próbálnak minden évben összejönni, és egy jó hangulatú esemény keretében visszaemlékezni, mert mottójuk szerint meg kell élni minden napot!

A szadai általános iskolában 1965-ben végzett osztály is találkozózt tartott a közelmúltban. „Batyus” összejövetel volt: mindenki hozott magával ételt, italt, különböző finomságokat. Legközelebb 2025-ben szeretnék megtartani a 60 éves találkozózt.

Sorön kívüli intézkedést!

PROBLÉMÁS HULLADÉKSZÁLLÍTÁS

Szadán a hulladékok elszállítása akadozott az elmúlt egy-két hónapban. Ez a helyzet a szadai lakosok és a szolgáltatást szerződés-szerűen igénybe vevő Szadai Polgármesteri Hivatal számára is elfogadhatatlan, ennek megfelelően az ügyben az önkormányzat tájékoztatást kért a hulladékok elszállítását végző Vertikal Group Zrt.-től. A társaságtól több válasz is érkezett az ügyben: először műszaki-technikai problémára, majd kapacitáshiányra hivatkoztak, mindezeket követően pedig az október 30-án megküldött levelükben arról tájékoztattak, hogy Szadán az esedékes zöld- és szelektív hulladék-gyűjtés járatában átszervezés volt. Hozzá tették, hogy a gyűjtés a kapacitástól függően történik, illetve a pótlás időpontjáról a későbbiekben e-mailben értesítik az önkormányzatot.

A kialakult helyzettel kapcsolatban az önkormányzat állásfoglalást kért a közszolgáltatást ellátó MOHU Zrt.-től is. A társasággal megkötött szerződés alapján Szadán a szelektív hulladékot heti rendszerességgel hétfőnként, míg a zöldhulladékot kétheti rendszerességgel szintén hétfőnként kötelezettsége elszállítania a MOHU-val kapcsolatban álló szolgáltatónak – mind a lakosoktól, mind az intéz-

ményektől. A hulladékszállítást a Vertikal Group Zrt. megbízásából a Zöld Híd végzi, azonban – tájékoztatása szerint – nemhogy rendszeresség nem figyelhető meg a hulladékszállításban, de egyes helyeken el sem szállítják a hulladékot. A Vertikal Group kitérő válasza alapján pontosan nem lehet tudni, hogy mikor, mely napokon vagy éppen milyen rendszerességgel számíthat a lakosság a felgyűlt hulladék elszállítására. Szadán ezen ok miatt állandóan kint vannak a hulladékgyűjtő edények, remélve, hogy bármelyik nap megérkezhetnek a szállítóautók. Ez a környező települések jelentős forgalmát biztosító Dózsa György úton is különösen balesetveszélyes helyzetet teremt, a teherautók sok esetben elsdorják az edényeket, amelybe más gépjárművek belerohanhatnak, a hulladék pedig szétszóródik.

Mindezeknek megfelelően az önkormányzat a MOHU sorön kívüli intézkedését kérte a hulladékgyűjtés helyreállítása és a hétfői szállítási napon történő heti rendszeresség biztosítása érdekében. Továbbá várja a MOHU pozitív válaszát, de ha az nem érkezik meg, úgy az önkormányzat az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgató-sághoz kénytelen fordulni a helyzet megnyugtató rendezése érdekében.

Szada Nagyközség Önkormányzat

KERESIK A LEGJOBB FOTÓST

A TV2 Big Shot című fotós tehetségkutató tévéműsorának harmadik évada kezdődött el október végén. A tíz kiválasztott, a vég-

ső helyezésekért küzdő szereplők között ott van a szadai *Somlyai-Sipos Szilvia*, lapunk korábbi fotósa is!

SZADA HULLADÉK-GYŰJTÉSI RENDJE, 2023

NOVEMBER–DECEMBER

NOVEMBER

DÁTUM	HÉTFŐ	
13.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK
20.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
27.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK

DECEMBER

DÁTUM	HÉTFŐ	
4.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
11.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
18.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
25.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV

A Vertikal Group tájékoztatása szerint zsákértékesítő partnereiknél (Szadán a Dózsa György út 127. alatt, a Pati-Ker Kft.-nél) az alábbi hulladékgyűjtő zsákok szerelhetők be: a kisebb mennyiségű komposztálható zöldhulladék gyűjtéséhez biológiailag lebomló, kukoricakeményítőt tartalmazó anyagból készült zsák 180 Ft/db áron; 120 literes „Többlethulladék” feliratú, szürke színű köztisztasági zsák, ára a településen lévő azonos úrtartalmú edényürítési díjának felel meg; 120 literes, víztiszta, szelektív hulladék-gyűjtő zsák.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

a Vertikal Group Nyrt.
 ügyfélszolgálatán kérhető:
 2112 Veresegyház, Fő út 35.;
 telefon: 28/561-200;
 e-mail: ugyfelszolgalat.ek@vertikalgroup.hu

Vertikal Group

Pénzügyi fedezetek biztosításáról döntöttek

A szadai képviselő-testület októberben kétszer is tanácskozott. A 17-i rendkívüli ülésen több pénzügyi jellegű döntés született, a 26-i rendes ülésen pedig szó volt a Székely-kert művelési ágának megváltoztatásáról és a téli üzemeltetési tervről is.

Drágább lesz

Az „önkormányzati óvoda bővítése és részleges átalakítása” projekt kivitelezésének közbeszerzési eljárását az önkormányzat közbeszerzési tanácsadója 2023. szeptember 25-én elindította. A 2023. szeptember 21-én készült tervezői költségbecslés alapján a közbeszerzési eljárás becsült értéke nettó 547 331 142 forintra (bruttó 695 110 550 forintra) emelkedett. A Miniszterelnökség előírta, hogy a megváltozott becsült érték miatt nyilatkoznia kell az önkormányzatnak, milyen forrásból biztosítja a fedezetet. Ennek megfelelően, mivel az önkormányzat 643 869 752 forint fedezettel rendelkezik, szükséges volt a kiadási előirányzatot 51 240 798 forinttal megemlíni a 2023-as költségvetés általános tartaléka kiadási előirányzata terhére, egyúttal a szükséges nyilatkozatot is biztosítja az önkormányzat.

Kiegészítő beruházások

Az új központi játszótér kivitelezése lezárult, a munkaterület visszavétele 2023. október 10-én megtörtént. A műszaki átadás során kiderült, hogy a játszóeszközök és homokozó kialakításán túl szükséges egyéb kiegészítő beruházások megvalósítása annak érdekében, hogy a játszótér és közvetlen környezete kulturált és biztonságos legyen. Többek között gondoskodni kell arról, hogy a terepviszonyok következtében kialakult, megváltozott környezethez igazodva biztonsági/kényelmi beruházások legyenek. A rézsű fedése, a padok, a kukák kihelyezése, a csapadékvíz elvezetésének megoldá-

sa, az ivókút és a pihenőrés kialakítása mind-mind a biztonságos használatot teheti lehetővé, illetve kulturált környezetet biztosíthat a szadai gyermekek és kísérőik részére.

A megvalósításra két megoldási javaslat érkezett, egymástól annyiban eltérően, hogy a drágább gumifedést, míg az olcsóbb lehetőség műfüvet tartalmaz. A testület a lehetőségeket mérlegelve a játszótér és környezetének kialakításához többletfedezetként közel 7 millió forint összeget biztosít az önkormányzat 2023. évi költségvetésének általános tartalékának terhére.

Többlet az esőkertre

Egy másik döntés szerint a képviselő-testület a „LIFE CCA/HU/1604 WATERS” nevű projekt pályázati önrészához többletfedezetként 5,7 millió forintot biztosít, szintén a 2023-as költségvetésének általános tartaléka terhére. Egy korábbi döntés alapján az önkormányzat csatlakozott a LIFE LOGOS 4 WATERS projekthez, amely kis léptékű természetes vízmegtartással kapcsolatos beruházások megvalósítását teszi lehetővé. A pályázat pozitív elbírálásának köszönhető-

en erdős esőkert létesül Szadán a Székely Bertalan úti átvezetés és környezete víz-elvezetési problémáinak megoldására. A pályázat során benyújtott részletes költségterv alapján a projekt teljes költségvetése bruttó 7 807 000 forint, amelyből a támogatási összeg 3 325 000 forint, így a többletfedezettel együtt a projekt teljes bekerülési költsége 13 433 000 forint lesz. (A projektről bővebb információk a 16. oldalon olvashatók.)

Más művelési ág

A Székely-kert hosszú évek óta közösségi helyként használt ingatlan, amely az önkormányzat, valamint a helyi lakosság által szervezett rendezvények és szabadidős tevékenységek otthonául szolgál. A vagyongazdálkodási rendelet értelmében a vagyonyilvántartásnak tartalmaznia kell a vagyonsorsrendelése szerinti közzeladat megjelölését is. Ennek megfelelően a jelenlegi közzeladat szerint „kivett lakóház, udvar és múzeum és egyéb épület” kivett művelési ág megnevezésű ingatlan művelési ágát „kivett közösségi ház” megnevezésűvé kellett változtatni, tekintettel arra, hogy jelenleg is közösségi ház funkciót tölt be.

Egyebek

A Szada Nova NKft. ügyvezetője, *Boros Gábor* által készített előterjesztés alapján a testület elfogadta az önkormányzat tulajdonában lévő helyi közutak és közterületek téli üzemeltetési tervét, illetve felkérte a polgármestert annak minden év november 10. napjáig történő felülvizsgálatára. A soron következő települési önkormányzati képviselő- és polgármester-választásokra az EU-parlamenti választásokkal egyidejűleg kerül sor, 2024. június 9-én. A vonatkozó törvény értelmében a testület a helyi választási bizottság tagjainak *Antalka Gézát, Veréb Bélát* és *Ványi Mihályné*t, póttagjainak pedig *Sánta Vilmost* és *dr. Dulai Sándort* választotta meg.

AP

Irigylésre méltó örökség

Tóth László eddigi aljegyző november 1-től vette át a polgármesteri hivatal jegyzői tisztségét elődjétől, dr. Finta Bélától. Szakmai életéről, Szadára kerüléséről, hitvallásáról és az átvett örökségről beszélt lapunknak.

jegyzője. Szadára aljegyzőként került, majd elnyerve a kiírt pályázatot immár jegyzőként irányítja a helyi hivatalt. (Az új aljegyző dr. Jenei László András, eddigi törvényességi szakreferens lett.) Egyáltalán nem érzi visszalépésnek mindezt.

– Az ottani kerületi hivatal vezetése nagyfokú rendelkezésre állást igényelt, amit második gyermekem megszületése miatt már nem tudtam vállalni – mondta Tóth László. – Mivel már jó ideje Pécelem lakom, általában reggel 6-ra benn vol-

Mozgalmas 17 éves szakmai pályafutás van már Tóth László (képünkön) mögött. Közigazgatási karrierjét Esztergomban indította 2006-ban, a helyi polgármesteri hivatalban előbb birtokvédelmi ügyintézőként, majd a hatósági osztály helyettes vezetőjeként dolgozott. Ezt követően 2008 és 2013 között az állami adóhatóságnál (APEH, NAV) leginkább hatósági feladatokat látott el több szakterületen, aztán 2013-tól következett a hivatalvezetői sorozat. Volt Pilis aljegyzője és jegyzője, Pécel jegyzője, Monorierdő aljegyzője, majd ez év július 17-ig a fővárosi VII. kerület aljegyzője, illetve

tam, és az utolsók között jöttem el. Több időt szerettem volna a családommal tölteni, így a lehető legjobbkor kínálkozott a szadai aljegyzői lehetőség. Sokkal inkább testhezállobb számomra egy kisebb hivatal vezetése, mint egy, már csak létszámát tekintve is nagyobb kerületié. Ami pedig a szakmai részt illeti: az önkormányzati törvényből adódó feladatok itt is ugyanazok, mint a kerületben voltak, csak a számságban és az arányokban van különbség.

Fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a szakmában nagy névnek számító dr. Finta Bélától rendkívül alaposan és következetesen felépített, a mindennapokban ki-

NINCS LEGITIMÁCIÓS GOND

2024. június 9-én egyszerre lesz a helyi önkormányzati választás és az európai parlamenti választás. Előbbit eddig mindig a ciklusok végén, októberben rendezték. Tóth László elmondta, hogy a megválasztandó új testület mandátuma – a vonatkozó törvény szerint – 2024. október 1-től kezdődik és öt évre szól, addig a 2019 őszén felállt korábbi grémium teljes jogúan működik és hozhat döntéseket. Azaz szó nincs semmiféle köztes időszakra, sem pedig legitimációs problémáról a választások és az új testület mandátumba lépése közötti időszakra vonatkozóan.

válóan működő szervezeti struktúrát és rendet örökölt – amit szerinte a hasonló méretű települési önkormányzatoknál jogszabállyal rendszeresíteni kellene –, és ezt neki már „csak” működtetnie kell.

– Talán úgy jellemezhetném a hivatali működési struktúrát, hogy Szadán nincs nyitott szabályozási kérdés. Másfelől nézve kiszámítható is, ami nagy előny: például munkába állásom napján már tudtam, hogy mit tárgyal majd a képviselő-testület decemberben, a 2024-es munkaterv pedig októberre nagyjából elkészült. Ezután már csak a jövőbeli, aktuális jogszabályi változásokat és az egyéb aktuális testületi döntéseket szükséges lekövetni. Sok jegyző kollégám alighanem irigykedne erre a működési környezetre – tette hozzá.

Tóth László hitvallása, mottója az, hogy: élni és dolgozni hagyni. Ez szerinte tökéletesen illeszkedik a szadai viszonyokra. Mint hozzáfűzte, már szinte teljesen kiismerte a belső munkafolyamatokat, a kollégái feladat- és hatáskörével is tisztában van, velük és a képviselő-testület tagjaival is egyre jobb a munkakapcsolata.

– Nem kell senkinek sem kreatívnak lennie, hiszen minden ügyet a meglévő rendelkezések alapján kezelni lehet. Pontosan ez a szép és ideális állapot a szabályok, tervek és koncepciók alapján működő közigazgatásban. **Raffai Ferenc**

AZ ÓVODABERUHÁZÁST MÉG NEM ÉRINTI

Tóth László megemlítette, hogy a következő időszak legnagyobb feladatai a különböző pályázatokból megvalósuló helyi beruházások menedzselése és megvalósítása. Az egyik ilyen az óvodabővítés. Ezzel kapcsolatban felvetettük az ismét az Országgyűlés előtt lévő építészeti törvénynek azt a passzusát, amely szerint a jövőben minden uniós vagy állami támogatással létrejövő helyi szintű beruházás állami (minisztériumi) vezetésű beruházás lenne, és így azokat már nem a települési sajátosságokkal jobban tisztában lévő önkormányzatok koordinálhatnák.

– Jelen állás szerint ez a törvény, tekintettel a jövő év február 1-i hatálybalépésére, az óvodaberuházást nem érintené – szögezte le a jegyző. – Kérdéses, hogy a jövőben egy állami lebonyolítású projekt után egy helyben létesülő ingatlan, egy helyben működő intézmény vagy egy műszaki egység hogyan, milyen módon, milyen feltételekkel kerül az önkormányzathoz mint végző, a fenntartásért és a működtetésért felelős tulajdonoshoz. De bízom abban, hogy mint más törvényeknél megszokott, ennél is majd a végrehajtási részletszabályok minden, ma még nyitott felvetést elrendeznek.

Kedvező állapotot mutat a SZAK-helyzetjelző

Szeptemberben indított sorozatunkban a helyi intézmények részidős helyzetértékeléseit közöljük. A jelen önkormányzati periódus záróéve kapcsán készült összegzők sorát a Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központtal (SZAK) folytatjuk.

A szadai képviselő-testület a 2019–2024. évekre szóló gazdasági programja egyik alapvető célkitűzésként jelölte meg az intézmény- és szolgáltatásfejlesztést. A Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ szakmai jogelődje még az egykori Székely Bertalan Általános Művelődési Központ keretei között működött, a SZAK-ot önálló intézményként 2011. január 1-vel alapította meg a testület.

Mivel foglalkozunk?

Az új intézmény működtetésével az önkormányzat a szociális alapszolgáltatások szakszerűbb, hatékonyabb, költséghatékonyabb működtetését tűzte ki célul. Az intézmény feladata: a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvényben rögzített személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások biztosítása; az ellátásra jogosultak szükségleteinek feltérképezése; a szükségletekhez igazított segítségnyújtás biztosítása, a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése.

Az elsődleges cél, hogy az egyének, családok rossz egészségi állapotára, szociális helyzetére, életvezetési problémáik kezelésére a szociális szakemberek helyi szinten, az alapellátás biztosításával keressenek megoldásokat.

Kihívások, megoldások

Koronavírus-járvány, ukrajnai háború, energiaválság, elszabadult árak, magas infláció – az eltelt utóbbi évek nem nevezhetők könnyűnek. A 2023-as esztendő sem ígérkezett egyszerűnek a megemelkedett energiaárak és egyéb nehézségek miatt. Fontos megtanulni, elsajátítani a változó helyzethez történő folyamatos alkalmazkodás képességét, ennek eredményeként pedig kialakítani a tudatos, fenntartható szakmai, munkahelyi környezetet. Hogy ez végül sikerül-e, arra nehéz egyértelmű vá-

laszt adni, annyiféle kihívásnak kell megfelelni. De erre törekszünk, hiszen szociálpolitikai szempontból is fontos, hogy megfelelő életminőséget biztosítsunk az itt élő kevésbé tehetős emberek számára is.

Az alkalmazkodáshoz elengedhetetlen a folyamatos képzés, továbbá a jó szakemberek megtartása, már csak a stabilitás szempontjából is. Összességében kijelenthető, hogy intézményünk a nehezedő, egyre bővülő feladatokat megfelelő szakmai színvonalon látta, látja el. A nehézségek, kihívások számomra azt tanították meg, hogy még jobban figyeljek a hozzám közel állókra, támogassuk egymást a bajban, mert most mindennél többet jelentenek az emberi kapcsolatok.

Megőrzött jó gyakorlatok

Alapítása óta vezetem a SZAK-ot. A 2019 előtti időszak tapasztalata azt is megtanította számomra, hogy egy intézmény vezetői feladatainak megtanulásához, megfelelő szintű ellátásához több évre és folyamatos alkalmazkodásra is szükség van. Több év kell ahhoz, mire kialakíthatóvá és fenntarthatóvá válik az a belső rendszer, amelyben az intézmény a külső szabályozásnak eleget téve, de a benne lévő dolgozók számára is élhető környezetet teremtve kiszámíthatóan tud működni, fel tud készülni

azokra a – sajnos gyakori – változásokra, melyek az intézmény életét érintik, s képes ezekhez rugalmasan, az érintett szereplők – elsősorban az ellátottak – biztonságát biztosítva alkalmazkodni.

Az elvégzendő munka sikere zálogának a csapatmunkát tekintem, ahol a vezető példamutatásával maga is alkotó tagja a szakmai folyamatnak. A várt eredményt – a működési feltételek megléte mellett – csak együtt, az intézmény minden dolgozójának összefogásával, értékes munkájával, közös erővel tartom elérhetőnek. Az erőforrások hatékony működtetésének fontos feltételként éppen ezért a motiváltságot, a kreativitást, az önmegvalósítást fogalmazom meg. A bizalom, az őszinteség, a másokra odafigyelés számomra követendő, egyetemes emberi érték, egyfajta iránymutatásként szolgál a mindennapi munkánk során.

Partnerség

A kapcsolatok kialakításában, ápolásában fontos szempont, hogy elősegítse a szociális feladatok megoldását, és hatása összhangban legyen az alapszolgáltatási tevékenységgel. Intézményünk megújult szakmai programja is – amelyet a képviselő-testület 2023. áprilistól kezdődő hatállyal fogadott el – egyértelművé teszi, hogy mindannyian egymás partnerei vagyunk egy minőségi láncban.

Az együttműködés alapelve számomra azt jelenti, hogy tudatosan és módszeresen törekszem arra, hogy partnerkapcsolataink minősége elősegítse az éppen elérni kívánt cél vagy feladat hatékony és eredményes teljesítését. Az önkormányzat képviselőivel együttműködve, a jó partnerkapcsolatot

fenntartva, mindig szem előtt tartottam a hatékony gazdálkodást, a meglévő tárgyi környezet állagának megőrzését, illetve a közösen elfogadott értékek mentén haladva a szolgáltatásfejlesztési célok, feladatok megvalósítását.

Kerékgyártó Tamás
intézményvezető

A SZAK székhelye

A szigorúság és takarékoskodás előnye

Az önkormányzat 2023-as pénzügyi állapota, a közelmúltban megvalósult és a 2024-re tervezett fejlesztések, valamint a lakossági felvetések kerültek szóba az idei közmeghallgatáson.

A korábbi évekhez hasonlóan az október 12-én megrendezett fórum is a képviselő-testület pénzügyi bizottsága elnökének tájékoztatásával indult. *Gelle Róbert* a nagyközség 2023-as pénzügyi helyzetét nagyon jónak nevezte, hiszen az erre az esztendőre tervezett 4,3 milliárdos bevétel – a hasonló méretű településekhez viszonyítva – komoly összegnek számít, különösen úgy, hogy ennek mintegy negyedét az ún. közhasznalmi bevételek (amilyen például az iparűzési adó) adják.

Azonos álláspont

A számviteli szabályok szerinti bevételi kiadási viszonyrendszert értelmezve kitért egy néhány héttel ezelőtt egy helyi kommunikációs csatornán közreadott, félreértésre okot adható hírre, amely azt sugallta, hogy az önkormányzatnak van „szabad” 1,3 milliárd forintja, mégsem használja fel. Ennek magyarázataként *Gelle Róbert* az előző képviselő-testületi ülés után megismételte a közmeghallgatáson megjelentek számára is, hogy az év közbeni betétlekötések és -lejáratok előirányzatainak (finanszírozási bevételként, illetve kiadásként) halmozott teljesítése adta az 1,3 milliárd forintot. Ezen pénzmozgások teljesítése és előirányzatai ugyan csupán technikai jelleget (átfutó) könyvelési tételeknek számítanak, de a számviteli előírások alapján a költségvetés főösszegeit növelni kell velük. Ténylegesen „guruló” forintot nem jelentenek, mindössze a kamatbevételek realizálása jelent tényleges többletbevételt. Összegezve: mint megjegyezte, nincs ennyi szabadon felhasználható pénz, ez csupán a számviteli törvény szerinti könyvelés alapján tűnik jelentősnek. Hozzátette, az önkormányzat a rendelkezésére álló összeg folyamatos, időszakos

banki lekötésével nagyjából 15–20 millió forint extra kamatbevételre tehet szert, amit később meghatározandó célra, célokra lehet fordítani.

– Szigorú és takarékoskodó költségvetési rendeletünk van, és ennek köszönhetően most először pénzlekötésből származó bevételünk lehet – jegyezte meg.

”

A nagyközség 2023-as pénzügyi helyzetét nagyon jónak nevezte.

Közös érdek

Nem sokkal később, már *Pintér Lajos* polgármester az elmúlt időszak fejlesztéseit és a jövőbeli terveket bemutató tájékoztatása során egy kis „közjáték” zajlott. Egy másik közreadott információra reagálva – annak forrását direkt nem említve – elmondta, hogy az elmúlt évek során mennyi lépést tett az állami útkezelő Magyar Közút Nonprofit Zrt. (MK) felé a Dózsa György út felújítása érdekében. Felsorolta a 2021 és 2023 közötti kapcsolatfelvételeket, személyes egyeztetéseket, és kiemelte, hogy az MK több illetékes is rendszeresen pénzhányra hivatkozva utasította el azt a Székely Bertalan úton már bevált megoldást, hogy az önkormányzat és az MK közös együttműködésben újítsa fel a Dózsa György utat (ennek alapján az állami cég biztosítaná az aszfaltot, az önkormányzat az ún. gépláncot). *Pintér Lajos* elmondta, az önkormányzat bármikor készen áll a közös munkára.

Itt le is zárta volna a témát, de érintettségre hivatkozva szót kért *Vrabély Balázs*. Mint mondta, ő csupán képviselői feladatának eleget téve lépett kapcsolatba az MK Pest vármegyei vezetőjével. Hozzátette, hogy az igazgató nyitott volt a közös együttműködésre, és szerint 500 méteres szakaszokban történhet meg a helyreállítás. *Pintér Lajos* kérésére *Tóth László* akkor még aljegyzőként idézte az önkormányzati törvényt, hogy aszerint mi egy képviselő feladata, és ki jogosult egy önkormányzat képviselőjére – a jogszabály szerint közérdekű ügyben a településvezető jogosult a képviselőre. A polgármester *Vrabély Balázs*hoz szólva megjegyezte, jövőbeli hasonló egyeztetése után ő is szívesen csatlakozna bármelyik megbeszéléshez, hiszen Szada fejlesztése közös érdeke mindenkinek.

A polgármester a közelmúltbeli nővumok között felsorolta az intézményi energetikai korszerűsítéseket, a piac folyamatos fejlesztését, a különböző útfelújításokat, a vízmegtartó megoldásokat, valamint az utak menti csapadékvíz-elvezetéseket. A jövőbeli tervek között megemlítette a Dobogói Szabadidő Park kialakítását (futópályával, játszótérrel, sétánnyal), a Székely Bertalan út és a Fenyvesligeti út találkozásánál kialakítandó gyalogos-átkelőhelyet, a Csapás utca szélesítését és felújítását, további több kilométernyi útszakasz mart aszfaltozású pormentesítését.

Jelzések

A közmeghallgatás harmadik napirendi pontjaként a lakosok oszthatták meg problémáikat, észrevételeiket. Szó volt többek között a Vasút utca egyik szakaszán a sebességcsökkentési lehetőségek kivizsgálásáról, a Dózsa György út ugyancsak jelentős forgalmának kiváltásáról egy régóta tervezett Gödöllő és Göd közötti elkerülő úttal, a temető épsége és rendezettsége megóvása érdekében bevezetett behajtási korlátozásokról, a Szilvafa utca és más szomszédos utcák burkolásáról (ami egy korábbi kedvezőtlen megállapodás miatt feladatként az önkormányzat „nyakába szakadt”), ugyanitt a biztonságos gyalogosközlekedés kialakításáról. **RF**

Félkilométeres szakasszal indul az útfelújítás

Hosszas egyeztetések után végre megkezdődik a szadai Dózsa György út felújítása, egyelőre 503 méteres szakaszon. Az önkormányzat ehhez a szükséges gépláncot biztosítja.

Nagyon leromlott a Dózsa György út állapota

A Vácot és Gödöllőt összekötő országos közút szadai szakasza, a Dózsa György út a túlzott átmenő teherforgalom és a lakossági igények miatt régóta felújításra szorul. A téma az utóbbi hetekben a különböző fórumokon, így például az idei közmeghallgatáson is különösen nagy figyelmet kapott (*erről bővebben a 9. oldalon számolunk be*). Az önkormányzat évek óta sürgette a felújítást, viszont a közmeghallgatás után felgyorsultak az egyeztetések a helyhatóság és az útfenntartó Magyar Közút Nonprofit Zrt. (MK) között. Ennek eredményeként megállapodtak a felújítás elindításáról.

A 2023. október 17-én megtartott helyszíni bejárásán a felek megállapították, hogy az MK által kijelölt, a piac után kezdődő 503 méteres felújítandó útszakasz érint egy buszöblöt, valamint 6 db szennyvízszelő és 5 db gázlevezető szerelvényt. A munka- és költségmegosztás a Székely Bertalan út felújításánál már korábban alkalmazott módszer szerint történik. A képviselő-testület októberi tanácskozásán elfoga-

dott határozat alapján az önkormányzat a szükséges gépparkot, így a finisheres gépláncot, a marót, valamint a kapcsolódó szolgáltatásokat (a melegaszfalt szállítását, az emulzió biztosítását és kiszórását, valamint az akna- és szerelvények szintbe helyezése érdekében a szolgáltatókkal a kapcsolatfelvételt) biztosítja, az MK pedig magát az aszfaltalapot teszi hozzá. A végrehajtásához szükséges fedezetet 12 millió forintban határozták meg.

– A Dózsa György út állapota a szadai lakosságot, érthető módon, már hosszú évek, jóformán évtizedek óta foglalkoztatja. Mindannyian látjuk, hogy mostanra a környék egyik legforgalmasabb útja lett, amelyet jellemzően az átmenő forgalom használ, de nálunk csapódik le ennek negatív hatása. Az elmúlt időszakban aktívan kerestük a lehetőséget arra, hogy a nem önkormányzati fenntartású útjainkon is érezhető, sokunk életminőségét ked-

vezően befolyásoló változások történhessenek. A Magyar Közút Zrt.-vel már van kialakult munkakapcsolatunk a Székely Bertalan út felújítása időszakából. Mivel a Dózsa György út is állami fenntartásban van, már közel két éve aktívan kerestük az együttműködés lehetőségét. A projekt mostanra érett be, hiszen a társaság vezetésével folytatott személyes megbeszélésemet követően az önkormányzat jelentős szerepvállalásával elindulhat a felújítás. Tisztában vagyunk vele, hogy a Magyar Közút is szűkös erőforrásokkal rendelkezik, és nagyon örülünk, hogy a rendelkezésre álló év végi pluszaszfaltmennyiségből Szadának is jut útfelújításra – mondta a mostani munkával kapcsolatban *Pintér Lajos* polgármester.

A testületi ülés után megkötött együttműködési megállapodás szerint a több mint félkilométeres útszakasz felújítása még ez év november végéig megtörténik. **AP**

IGÉNYELHETŐ LESZ A CSOK PLUSZ

A kormány áttekintette a családtámogatási rendszert, hogy a mai piaci viszonyokhoz igazítsa. Ennek megfelelően az első közös otthon megvételkor felhasználható otthonteremtési támogatást indít a családoknak 2024. január elsejével csok plusz néven. (2015 óta 233 ezer család vette igénybe a csokot 754

milliárd forint értékben.) Főbb tudnivalók: az új támogatási formát az igényelheti, aki 5000 fő feletti településen él; a felvehető hitel gyermekszám függvényében 15, 30, vagy 50 millió forint; a kamat mértéke 3%; az önrész: 10%, felújításnál, bővítésnél 20%; futamidő: 10–25 év; az édesanyák 41 éves korukig vehetik

fel; telekvásárlásra nem igényelhető; legfeljebb 80 millió forintért lehet új lakást vásárolni; az első évben nem kell tőkét törleszteni, csak kamatot fizetni; a vissza nem térítendő támogatás 1 gyermek esetén 1 millió, 2 gyermek esetén 4 millió, 3 gyermek esetén 15 millió forint; ingyenes títustervekkel segítjük az építkezőket. A részletszabályok idén novemberre készülnek el.

forrás: kormány.hu

Befektetés a jövőbe

Komoly változások történtek a Ratiolab Hungary Kft.-nél. A cég fejlesztette szadai telephelyét, ezzel párhuzamosan pedig új tulajdonosa is lett.

Az alaptevékenysége alapján műanyagfröccsöntéssel és csomagolással foglalkozó társaság a koronavírus-járvány ideje alatt teljesen váratlanul és nagymértékben tapasztalta meg a megrendelések emelkedését. Erre válaszul a vezetőség úgy döntött, hogy a jövőbe tekint, és a szükséges bővítés tervezését, majd kivitelezését indították el 2022 februárjában. A több mint egy éven át tartó fejlesztés alatt az addigi csarnok alapterülete háromszorosára, a gyártóterület pedig duplájára bővült – ennek ünnepélyes avatójára került sor október 13-án, a Ratiolab Hungary Kft. szadai telephelyén, a Szadai Ipari Parkban. Ezzel párhuzamosan a korábbi 50 fős állományt pedig 75 főre tervezik emelni.

Mindemellett a tulajdonosi háttér is változott a cégnél.

– A Ratiolab GmbH egy családi vállalat, több mint 40 éves múltra tekint vissza. Az építkezés során már észrevettünk, hogy a felszabaduló kapacitást nem tudjuk

olyan gyorsan a saját termékek gyártásával betölteni. Ennek megfelelően körülnéztünk a piacon azt megvizsgálva, hogy milyen lehetőségek nyílnak számunkra. Több nagy méretű vállalat mutatott érdeklődést a megvétel iránt, végül a Porvair mellett döntött a tulajdonos – mondta el *Johannes Wagner*, a Ratiolab Hungary Kft. ügyvezető igazgatója (a képen balra).

Végül a Ratiolab és annak szadai leányvállalata is beleolvadt a cégcsoportba, ráadásul mint utóbb kiderült, a Porvair már régóta kiszemelte a céget. Ez a vevő növekedési céljait is nagyban segítheti, hiszen angol vállalként a brexit hatása miatt szeretne volna fő logisztikai központját Közép-Európába helyezni. A Ratiolab Hungary Kft. kilátásai a bővítésnek és a tulajdonosváltásnak köszönhetően kifejezetten kedvezők, mivel a Porvair különleges labortermékeinek gyártása Szadára kerül majd. Az igényeknek megfelelően hamarosan indul a belső bővítés egy új ún. tiszatér kialakításával.

Az önkormányzatnak számít, hogy egy cég itt jól érezze magát

Pintér Lajos szadai polgármester az épületavató ünnepségen a meghívott vendégek előtt elmondta, hogy a helyi gazdaság fejlesztése és a helyi vállalkozások segítése az önkormányzat elemi érdeke, az pedig mindig nagy öröm, ha ennek az eredményét is látható.

– Mindig öröndetes, ha azt tapasztaljuk, hogy egy cég Szadán jól érzi magát, hiszen egy jól működő cég a befizetett adók által nagyban segíti működésünket, miközben helyben munkahelyeket teremt – tette hozzá a település vezetője. *Andó Patrik*

Szada lett az ideális cégszékhely

Augusztusban indult a beruházás

A Dózsa György út mentén, a Lidl és az autósosó által határolt területen a mezőgazdasági gépek forgalmazásával foglalkozó Penda Kft. alakítja ki új telephelyét – tájékoztattott *Fejér Gergely*,

met is magában foglaló fejlesztés.

A jelenleg a főváros XV. kerületében található telephelyét költözteti ki a Penda Kft. Szadára, mert úgy gondolják, hogy a település az ideális helyszín a növekedési le-

hetőségeik kihasználására. *Fejér Gergely* szerint döntésük legfőbb indoka Szada mellett Budapest és a Liszt Ferenc repülőtér közelsége, valamint a helyszín könnyű megközelíthetősége volt.

A Penda Kft. a telephely létesítésén kívül munkahelyeket is hoz Szadára, mert a sikeres bővülés mellett a jelenlegi 11 fős foglalkoztatotti létszámot rövid távon 14-15 főre növelnék. Már most látszik, hogy egy újabb targoncakezelő-raktárosra lesz szükségük, és nagyon remélik, hogy éppen Szadáról találjanak újabb kollégá(ka)t. A társaság hosszú távú elkötelezettségét többek között az is jelzi, hogy a vállalkozás mellett az azt üzemeltetők is Szadára vágnak: egyik munkatársuk az építkezés elkezdésével párhuzamosan ide is költözött, de a cég ügyvezető-tulajdonosa feleségével és három gyermekével is keresi a szadai letelepedés lehetőségét. *AP*

Alkotóházat kaphatnak a szadai művészek

Egy kedvező vételi ajánlattal élve az önkormányzat megvásárolta a Székely-kert melletti ingatlant, amely a teljes körű felújítás után egy újabb kulturális helyszín lesz.

A sokszínű szadai kulturális élet fő bázisa helyi intézményként a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár, amelynek különböző programjai a Dózsa György úti központi helyszínen, a Faluházban és a Székely Bertalan úti Székely-kertben – az ottani műteremház és galériában – zajlanak, attól függően, hogy egy-egy eseményre melyik alkalmasabb. Utóbbi mellett, egész pontosan a Székely Bertalan út 24. alatt áll egy klasszikus tornácos parasztház, amely a közeljövőben hivatalosan is a kulturális intézmény egy újabb telephelye lehet.

– Az egész cikluson átívelő fontos önkormányzati célunk a kulturális és közösségi élet felporzódtatása, illetve a kedvező lehetőségek megteremtése. A Székely-kert melletti ingat-

lan tulajdonosa azzal a szándékkal kereste meg az önkormányzatot, hogy azt eladná számunkra. A benne rejlő potenciált felismerve, javaslatomra az önkormányzat a megvásárlás mellett döntött, amivel egyben a település vagyona egy újabb elemmel bővült – tájékoztatott az idei közmegegyezésen *Pintér Lajos* polgármester.

Ennek megfelelően bruttó 40 millió forintot utaltak át az eladó számára, egyúttal további 10 millió forintot különítettek el a felújítására. Ami a polgármester elmondása szerint már tavasz végén el is kezdődött. Nyárra kicserélték a tetőszerkezetet, három új kéményt helyeztek el, továbbá a tornác is megszépült. Mint mondta, már ebben a köztes állapotban is egybenyitották ennek az in-

gatlanok a hátsó kertjét és a Székely-kert kültéri színpada melletti területet.

– Terveink szerint az épület alkalmas lehet különböző kulturális programok, rendezvények megtartására, de leginkább alkotóházként mű-

ködik majd, teret adva a helyi művészeknek, művészeteknek. Ám mások számára is nyitva áll: használhatják a szadai civil szervezetek, vagy lakosok, vállalkozások saját rendezvényeikre is kibérelhetik – tette hozzá *Pintér Lajos*. **RF**

2023. október 6-án kezdődött *Zechmeiszter László* (a képen jobbra) *Világosság, sötétség, színek és fények* című kiállítás a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtárban. A november 30-ig megtekinthető, több szadai témát is feldolgozó tárlatot *Petrák Árpád alpolgármester* (a képen balra) nyitotta meg.

Jön már a MIKULÁS!

Mikulásváró délután
2023. 12. 6-án
(szerdán) 16:00 órától
a Faluház előtti téren és
a Faluházban.

16:00 *Bíró Eszter* mikulásváró koncertje

16:30 Érkezik a Mikulás

17:00 Diafilm vetítés
a Bagolyvár Könyvtárban

Mikulás finomságai
a Coop (kalács, meleg nasi)
és a Szadai Nyugdíjas Klub (palacsinta) jóvoltából

A hideg kezeket forró kakaóval és teával
melegítjük át.

Mindenkit szeretettel vár
a Mikulás és segítői.

szada **coop**

A faluház jogát fenntartják! A rendezvény az országos kormányrendeletben meghatározott, éppen aktuális támogatásból valósul meg. A rendezvényről lépésről-lépésre értesítjük a faluházban és a faluházban. A faluházban és a faluházban. A faluházban és a faluházban.

Schönbrunn kincsei: Erzsébet királyné élete

Wittelsbach Erzsébet a 19. századi európai történelem egyik legérdekesebb személyisége. Életét most az ő, illetve közvetlen családtagjai használatából megmaradt különleges tárgyak segítségével mutatja be a Gödöllői Királyi Kastélyban berendezett, 2024. január 28-ig megtekinthető kiállítás.

A Schloss Schönbrunn Kultur- und Betriebsges.m.b.H. (röviden Schönbrunn Group) „Császári rezidenciák” elnevezésű gyűjteménye 1992-ben jött létre, s azóta is folyamatosan gyarapodik. A gyűjteményben a császári udvar mindennapjaihoz s az egyes családtagokhoz köthető személyes tárgyak is vannak. Miután 2004-ben nagy sikerrel nyílt meg a bécsi Hofburgban a Sisi Múzeum, a Schönbrunn Group gyűjteményezési stratégiája az „Erzsébet császárné” nevét viselő gyűjteményi rész bővítésére irányult. Így ez az egyre gyarapodó kollekciónak már több mint 1000 darabot számlál, s ezzel a világ legnagyobb Sisi-gyűjteménye. A rendkívül gazdag, sokrétű tárgyi anyag most már lehetővé teszi,

hogy az állandó kiállítások mellett – különböző témákban – időszaki kiállítást is rendezzenek. Az átfogó gyűjtemény legérdekesebb darabjaiból a bécsi szakemberek egy utazó kiállítást állítottak össze, amely első alkalommal Ausztria legnagyobb barokk kastélyegyüttesében, Schloss Hofban volt látható 2020-ban. A kollekción Ausztrián kívüli első bemutatásának helyszíne a Gödöllői Királyi Kastély. A tárlaton a gyűjteményből mintegy 200 tárgy szerepel.

A kiállítás első termében látható *Erzsébetnek* az a kis selyemruhája, illetve főkötője, amelyet a keresztelőjén viselt. A krémszínű, fodros ruhácskát csipke, valamint virágmintás hímzés díszíti. A császárné és királyné címet viselő második teremben ál-

lítottuk ki a császár uralkodói jelmondatával s a magyar Szentkoronával díszített kis, aranyozott tartályt, benne az 1867. június 8-i koronázás dombjának földjével.

Szintén aranyból készült, különleges erekllye az a medallion, benne *Gizella*, illetve *Rudolf* egy-egy fényképével, amelyek 1861/62 telén Velencében készültek. A tárgy felirata szerint („Mama 24. Dez. 1885”) a gyerekek ajándékozták azt édesanyjuknak születésnapjára/karácsonyra. Erzsébet királyné az idő előrehaladtával egyre visszahúzódóbb lett, egyre inkább került a nyilvánosság elől. Társaságban legyezőt, ernyőt, illetve csipkefátylat használt, hogy takarja arcát. A tárlaton látható, selyemből készült, csipkével díszített fekete napernyő igazi különleges öltözkékiegészítő. A kiállítás zárótermében állítottuk ki *Horovitz Lipót* festményét, amelyet már a királyné halála után, *Ferenc József* megrendelésére festett.

forrás: www.kiralyikastely.hu/Dr.Paphazi.Janos

Hangolódás az adventre és a Mikulásra

Az őszi-téli időszak is tartogat programokat, várunk minden kedves érdeklődőt a Faluházban december 2-án, szombaton adventi készülődésre és vásárra, majd ezt követően, nagyjából 17 órától családi diavetítésre a könyvtárba is.

A rá következő héten pedig a gyermekek legnagyobb örömeire meglátogatja községünket a Mikulás! Őt várva december 6-án ünnepi programokkal készül a település, ehhez csatlakozva a könyvtár is megnyitja kapuit, újabb diavetítéses estét tartunk.

A művelődési ház bejáratánál elhelyezett szabadpolcunk a nyirkos idő miatt az elmúlt hetekben bekerült az előtérbe, de állandóan változó kínálattal nyitvatartás-

si időben továbbra is szabadon látogatható; jöjjenek, válogassanak kedvükre!

Könyvajánló

Szerb Antal:

Utas és holdvilág

(Lazi Könyvkiadó, 2018)

„És ha az ember él, akkor még mindig történhetik valami.” – így zárja *Szerb Antal* talán leghíresebb művét, az *Utas és holdvilág* című könyvét, melyet

számos nyelvre lefordítottak és több műfajban is feldolgoztak a magyar és külföldi olvasók öröme egyaránt. A regény története elvarázsoló, több szinten olvasható. Egyrészt a főszereplő, a harminchat éves Mihály története, aki a nászútjukon magára hagyja a feleségét, hogy önmaga ke-

resésére induljon, és talán el tudja fogadni, vagy meg tudja változtatni sorsának alakulását. Másfelől csaknem útikalauzként is szolgálnak a részlet- és információgazdag leírások, melyekben az olvasó elé tárul az olasz táj, szinte nosztalgiát ébresztve a vidék iránt. Harmadjára pedig Mihály és barátainak utazása, visszaemlékezései sokrétű szimbolikát és rejtett világot ajánlanak az erre fogékony olvasó számára. Mindezt és még sok más izgalmat kínál közönségének Szerb Antal, utazzunk együtt vele a gyönyörű olasz tájakon, és ismerjük meg a főszereplő és talán egy kicsit saját magunk rejtett természetét. *Juhász Vivien könyvtáros*

NYITVATARTÁS

Hétfő: 9–15 óra, Kedd: 11–17 óra
Szerda: 12–18 óra, Csütörtök: 9–15 óra, Péntek: 9–15 óra

ELÉRHETŐSÉGEINK:

www.szadafaluhaz.hu
szadakonyvtar@gmail.com
Bagolyvár Könyvtár Facebook-oldal
+36 28-503-180, +36 70-19-99-571

Helybe hozott kulturális élmények

A magyarországi Lázár Ervin Program a kulturális nevelést segíti a különböző eseményeken való részvétellel. Több, remek élménnyel gazdagodtak a felsős és az alsós általános iskolások.

évente egy alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, muzeális intézmények, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

Idén helybe hozzák/hozták ezeket az élményeket. Szeptember végén a református templomban *Hermann Szabolcs* orgonista, karmester fogadta egy-egy órára az 5–7. évfolyamos osztályokat. A hangszerek királynője című orgonabemutató és előadás nem csak az ének-zene tantárgyhoz kapcsolódott. A különböző korszakok stílusjegyeinek összeszedésén át a történelmet, a kapcsolódó hang- és hőtani, valamint akusztikai kérdések által a fizika- és matematikaórák tananyagához illeszkedett.

A kisebbeknek (2–4. évfolyam) a Budapesti Filharmóniai Társaság hozta el a Tán-

colni mindenki tud! – Hallgasd meg, éld át, táncold el! című produkcióját, amit az iskola tornatermében láthattak a diákok. Ezzel a test és az ösztönös mozgások eszközeivel segítették a gyerekek belső világát felszínre hozni, erősíteni az önkifejezést, érzéseik széles palettájának megélését és azok felvállalását.

Giacomo Puccini egyetlen vígoperája, a *Gianni Schicchi* az egyik legnépszerűbb egyfelvonásos opera, amely a világ számos operaházának repertoárján megtalálható 1918-as bemutatója óta. A Lázár Ervin Program keretében látható produkció *Anger Ferenc* rendező munkája, amely 2015. december 12-én debütált az Erkel Színházban, és azóta húsz előadást élt meg – nyolcadikosaink ezt az előadást tekintették meg Budapesten.

Tassi Beáta igazgatóhelyettes

SULILABOR

Iskolánk egyik természettudatos irányultságú csapata, a 2/c osztály lehetőséget kapott arra, hogy részt vehessen egy természettudományos kísérleti projektben. Ennek célja, hogy az ovis és alsó tagozatos gyerekek életkorukból adódó nyitottsága, természet-szeretete és kíváncsisága megmaradjon, sőt tudatosuljon is bennük, reménykedve abban, hogy ez az igény nem vesz el az idősebb életkoruk és a természettudományos tantárgyak tanulásának idejére sem.

Az első sulilaboros óránkon készítettünk konzervdoboz ágyút, amelyből füstkarikákat lőttünk ki, vagy éppen a szájunk használatánál nélkül eloltottuk a mécsesünket. Hajszárító segítségével egyensúlyoztuk a levegőben a pingponglabdát, de azt is bebizonyítottuk egy papírlappal, hogy körülöttünk nem a semmi, hanem levegő van. Rácsodálkoztak a gyerekek arra is, hogy mi az a füstágyú, és mi történik akkor, ha megütögetjük a füsttel tele ágyú hátulját, ami egy kifeszített lufidarabból készült.

A kísérletezés, a kipróbálás élménye óriási volt a gyerekek, és bevallom, az én számomra is. Részesei lehettünk annak az élménynek, ha csak aprócskában is, amit egy-egy kutató átélhet egy-egy felfedezése során. *Ráczné Kovács Andrea*

TÁJHÁZI FOGLALKOZÁSOK

Dulai Sándorné Éva néni immár hosszú évtizedek óta tartja szívügyének a szadai hagyományok megőrzését, átadását a gyerekek számára. A Szadai Székely Bertalan Általános Iskola pedagógusai szintén kiemelt célként tekintenek ezekre, így külön öröm számunkra, hogy minden évben ellátogathatunk a Tájházba.

Éva néni idén ősszel alsó tagozatos diákjaink számára szervezett kézműves-foglalkozásokat. A 4. osztályos gyermekek elsajátíthatták a vesszőfonás technikáját *Pálinkás Ibolya* vezetésével, így kis kosarak készültek, valamint a kovácsműhelyt megnyitották számunkra, ahol *Dobó Márton* kovácsmester segítségével kést, patkót, kardot készítették

tanulóink. A kisebbeknek szóló foglalkozások is sok izgalmat tartogattak, gyöngyöt fűztek, varrtak, bőriztek. Azt is kipróbálhatták, hogy milyen játékokat játszottak régen a gyerekek.

A diákok és a pedagógusok nevében is mondhatom, hogy nagyon élveztük ezt az „időutazást”!

Nagy Orsolya pedagógus

Az állatok búvőletében

Az októberi hónap is bővelkedett programokban a Székely Bertalan Óvoda–Bölcsődében. Komoly figyelmet kapott az állatvédelem, illetve az iskolával való együttműködés.

Az óvodai életben kiemelt eseménynek számít az állatok világnapja. A gyerekek nagyon szeretik az állatokat, és fontosnak tartjuk, hogy felnőttkorra ez a szeretet tisztelettel, gondoskodással is párosuljon. Ennek igen nagy figyelmet kell szentelnünk, hiszen az alapokat itt lehet legegyszerűbben átadni, a családi példamutatásra építve.

A jászberényi állatkertbe is ellátogattak

Az idei nevelési évben pályázatot is szeretnénk benyújtani az Állatbarát óvoda cím elnyerésére. Ehhez viszont még tudatosabban kell tenni a dolgunkat. Minden tevékenységet dokumentálni és videóval vagy fotókkal kell alátámasztani. Bogárszállót készítettünk, valamint téli kuckót is a süniknek, ellátogattunk a környező lovasparkokba, lovardákba, meglátogattuk a jászberényi állatkert kis lakóit. Volt kutyus is a csoportunkban, vele eltölthettünk egy napot, sőt közelről megnézhattunk egy sólymot is.

Az egyik legérdekesebb programunk az volt, hogy az állatorvosi rendelőben megnéztük, hogyan gyógyítják meg az állatokat – még egy cica szívverését is meghallgattuk. A legközelebbi tervünk, hogy állatmenhelyek számára gyűjtsünk állateledelt, takarót és játékokat. Gondoskodunk a téli madáretetésről, etetőket helyezünk ki, figyeljük az életüket. Ezek mellett nagyon sok állatos mesét-verset tanulunk

közösen. Célunk, hogy még a legkisebb állatot is óvjuk, védjük, hiszen nagyon fontosak a természet körforgásában. Intézményünk fontos feladatának tekinti, hogy ezeket az „ismeretmagokat” elültessük a gyermekekben, és a jövőben maguk is állatvédők legyenek a mindennapokban.

Az Ovilabor-foglalkozás megjelenése az óvodában a néhai Öveges József fizikaprofesszor kísérleteit idézte fel sokunkban, bár nálunk egy fiatal, agilis, kémia szakot végzett óvodapedagógus tartotta a nagycsoportosainknak. Ő is édesanya, aki közel hozza a természeti törvényeket a gyermekekhez mindenféle „varázslat” (kísérlet) bemutatásával, amit a gyermekekkel közösen végeznek el. (A program az iskolában Sulilabor néven zajlik/folytatódik.)

Az iskolával egyre szorosabbra fűzzük a kapcsolatot. Fontos számunkra, hogy az óvodából az iskolába való átmenet minél zökkenőmentesebb legyen, hiszen egyik napról a

SIKERES ELLENŐRZÉS

Az óvodában lezajlott a tűzriadó-gyakorlat, volt kormányhivatali ellenőrzés a minibölcsődében – mindent rendben találtak –, és a vezetőink megbeszélésen jártak a családsegítőben, ahol az iskolaérettség volt a téma. A gyerekek körében lezajlott a karácsonyi fotózás, továbbá egy csoportunk moziban, másik a vácrátóti arborétumban járt.

másikra válnak nagycsoportosaink elsőské. Pedagógusmegbeszéléseket, látogatásokat szervezünk egymáshoz a tanév, illetve a nevelési év során, hogy minél jobban megismerjük az intézményi elvárásokból adódó különbségeket, lássuk egymás feladatait, és megértsük, miben tudunk egymás segítségére lenni a gyermekek iskolára történő felkészítésében, illetve a sikeres beválásukban. Megállapítottuk, hogy az elmúlt években nagy előrelépést tettünk ebben, mindenki melegezésére. (Mindemmellett meglátogattuk a tőlünk elballagott, immár az első osztályban tanuló gyermekeket is.)

Különleges program volt a nevelés nélküli munkanapon szervezett pedagógus-továbbképzésen J. Kovács Judit, a Kerekítő könyvcsalád és program ötletgazdája. Ennek keretében nemcsak a könyvcsaládot, hanem Kerekítő manót is kézbe vehettük, utóbbi mozgatószabványból is ízelítőt kaptunk. Felelevenítettük, hogy a bábjáték mennyire élvezetes tevékenysége felnőtteknek, gyerekeknek egyaránt.

Kiss Szilvia óvodapedagógus

MARADTAK A SZADAI PEDAGÓGUSOK

Lapunk októberi számában foglalkoztunk a pedagógusok új jogállását rendező ún. státusztörvénnyel és annak lehetséges hatásaival. Mint jeleztük, kérdésekkel fordultunk a Klebelsberg Központhoz, illetve a Dunakeszi Tankerületi Központhoz (DTK), tudakolva, hogy a törvény rendelkezései miatt távozott-e tanár a tankerülethez tartozó intézményekből, ezen belül is a szadai általános iskolából. Az októ-

beri lapzárta, illetve a megjelenés után érkezett meg szerkesztőségünkhöz dr. Kiss Lívia, a DTK köznevelési és humánpolitikai főosztálya vezetőjének válasza, amelyet az alábbiakban változtatás nélkül közlünk.

„A Dunakeszi Tankerületi Központ által fenntartott Szadai Székely Bertalan Általános Iskolában nincs olyan pedagógus, aki az új életpályájáról szóló törvény miatt távozna. Országos és tan-

kerületi szinten is a pedagógusok mintegy 99 százaléka elfogadta az új jogállást, elmaradt a felmondási hullám. Abban az esetben, ha megszűnik egy pedagógus jogviszonya, a megüresedő álláshely a szokásos módon – a munkakör, szak megjelölésével – meghirdetésre kerül, annak betöltéséig jellemzően helyettesítéssel látják el a feladatot. Tekintettel arra, hogy az új jogállást vállalni nem kívánó pedagógusok munkavégzési kötelezettsége október végéig még fennáll, ezért egy átmeneti időszak rendelkezésre áll a hiányok pótlására.”

RF

MEGHÍVÓ KÖRNYEZET- VÉDELMI LAKOSSÁGI FÓRUMRA

Szada Nagyközség Önkormányzat képviselő-testülete a települési környezet védelméről, továbbá a természeti értékek helyi védelmének általános szabályairól szóló 9/2023. (VI. 23.) önkormányzati rendelete alapján KÖRNYEZETVÉDELMI LAKOSSÁGI FÓRUMOT tart, amelyre tisztelettel meghívom.

A LAKOSSÁGI FÓRUM HELYE:
a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár (Faluház) épülete

IDŐPONTJA:
**2023. december 12.
(kedd) 17 óra**

NAPIRENDI PONTOK:

1. Tájékoztató az új környezetvédelmi rendeletben foglalt szabályozásokról
Előterjesztő:

Pintér Lajos polgármester

2. Beszámoló a folyamatban lévő környezetvédelmi tárgyú pályázatokról, beruházásokról
Előterjesztő:

Pintér Lajos polgármester

3. A lakosság környezetvédelmi problémáinak meghallgatása és azok megoldására tett javaslatainak megismerése
Előterjesztő:

Pintér Lajos polgármester

Önkormányzatunk továbbra is az élő kapcsolattartás híve a közügyek megvitatásában – számítunk személyes részvételükre!
Pintér Lajos polgármester

Esőkertet építenek

Szada Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete 2022 júniusában a LIFE LOGOS 4 WATERS klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodással kapcsolatos projektben való részvételéről döntött.

Tekintettel a rövid pályázati határidőre és a téma fontosságára, a pályázat megírását díjmentesen vállalták *Dukay Igor* és *dr. Tatár Sándor* szakértők. Az elnyert 3,3 millió forint összegű támogatás kis léptékű természetes vízmegtartással kapcsolatos beruházások megvalósítását, konkrétan egy erdős esőkert létesítését és a Fölösleg-dűlői-patakon (*fenti képen*) részleges duzzasztását teszi lehetővé. A témában a Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesület alelnöke, *dr. Tatár Sándor* és *Ámon Gergely* tervező, a 4Stream Mérnöki Kft. ügyvezetője tartottak lakossági tájékoztatót és fórumot 2023. október 25-én a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtárban.

Az eseményen *dr. Tatár Sándor* részletes tájékoztatást adott a LIFE 4 LOGOS WATERS által pozitív elbírálásban részesített pályázati programról, amelynek értelmében a Klímabarát Települések Szövetsége támo-

gatói okiratban vállalta annak támogatását, hogy az „innovatív vízgazdálkodási módszerek integrált gyakorlati alkalmazása vízgyűjtő szinten önkormányzati koordinációval” program keretében Szadán erdős esőkert létesüljön. A szakember szerint a beruházás nagy jelentőségű, hiszen hazánk vízkészlete az elmúlt évek rekordmértékű aszályai miatt lecsökkent, ami hatással van a mezőgazdaságra, de a kertjeinkre és a védett, vizigényes lápok ritka fajokban gazdag élővilágára is.

– Felszíni vízkészletünk 90 százaléka külföldről érkezik, a klímaváltozás kapcsán pedig a szomszédos országok is megpróbálják a vizet visszatartani, éppen ezért nekünk is fontos, hogy legyenek olyan területeink, amelyek megtartják a vizet – tette hozzá a szakember.

Ámon Gergely elmondta, hogy közútkezelői hozzájárulással a Székely Bertalan út alatt csapadécsatorna átvezetésére kerül sor, amely a Teleki Sámu-

el utca és Fenyvesligeti út közötti önkormányzati tulajdonú ingatlan (0119/95. hrsz.) ligetes területe egy részének mélyítésével kialakított esőkertbe vezet. Ezzel a fejlesztéssel megszűnhet a Székely Bertalan út csapadékvizek általi elöntése, mely a korábbi években ingatlanokat veszélyeztetett.

A beszámolóból kiderült, hogy a Fenyvesligettől nyugatra húzódó Fölösleg-dűlői-patakon 9 db rönkgát (levert rönkcölöp keresztönkökkel) szerepel a tervekben. A szakember elmondta, hogy a Püspökszilágyon már átadott hasonló építmény nem egy falszerű vízzáró szerkezet, hanem vízáteresztő, így csak a kis és középvízes esetekben okoz majd kisebb mértékű duzzasztást, és az árvízlevezető képességet nem fogja akadályozni.

Boros Gábor, a kivitelezést végző Szada Nova NKft. ügyvezetője a munkálatok ütemezéséről szólva elmondta, hogy a vállalt megvalósítási időszak vége 2023. december 31., tehát eddig az időpontig a társaság a kiviteli tervekben meghatározott műszaki tartalommal elévélte a teljes kivitelezést.

– Megkezdődtek a munkálatok, előkészítettük a Székely Bertalan út alatti acélcső át-sajtolását szolgáló teendőket, a földmunkák is elindultak – számolt be a cég vezetője.

Összegezve: a vízmegtartással javulhat Szada klímája, és az aszályos, szélsőséges időszakokban is jobb/kiegyensúlyozottabb lesz a település víz-háztartása. **AP**

Közkinccsé tenni a páratlan szadai örökséget

Dulai Sándorné vezeti az új szadai értéktár bizottságot, aki lelkesen, komoly feladattervet összeállítva kezdte el tevékenységét.

Idén október elsejével alakult meg – a korábbi Helyi Értéktár Bizottság inaktívra válása miatt – az új Települési Értéktár Bizottság (mint arról szeptemberi számunkban is hírt adtunk). E bizottság tagjai: a Tájház mindenkori szakmai vezetője, a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár mindenkori intézményvezetője, a nagyközség mindenkori polgármestere és az általa delegált személy. Utóbbi a Szadán jól ismert dr. Dulai Sándorné Márkus Éva lett, akit egyben a testület elnökévé is megválasztottak.

– Örömmel fogadtam el a tagi és az elnöki felkérést, keveset gondolkodtam rajta. Az igazi oka ennek az, hogy félttem Szadát, félttem, hogy elveszíti a rengeteg kincsét, a szokásait, a hagyományait. – mondta. – Az előző bizottság leginkább a különböző tematikájú Szada-könyvek megjelentetésére koncentrált, én vezetőként a tárgyak, illetve a folytatható és fenntartható hagyományok összegzésében hiszek.

A hungarikumtörvényben foglaltak szerint az értéktár bizottság feladatai közé tartozik az adott településen fellelhető nemzeti értékek azonosításának szervezése, a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény létrehozása, valamint azok vármegyei értéktárba történő megküldése. Dulai Sándorné alig egy hónapos munkája alatt elég hosz-

Dulai Sándorné kiváló örökségvédő

szú listát állított össze az utókornak megőrzendő értékekről.

Mint mondta, a korábbi grémium gyűjtéséből származó Székely Bertalan-kultusz és a szadai fehér hímzés mindenképpen a régi-új tár része marad, és ő még a következőket venné lajstromba: a szadai népviseletet; az iskolaalapító Pejacsevics Jánost; a falu régi (köz)épületeit, megjelölve az egykori és mai funkcióját is; a betelepített és megőrzött gyümölcsfákat; a három honos szadai egyházi felekezet helyi történetét; az egykor a Gödöllő és Veresegyház között közlekedő kisvonal, a Kismuki szadai megállóhelyeit; a régi gyermekjátékokat; a helyismereti tanösvényt; a korábbi öt közkútból mára megmaradt három kutat; a helyi borkészítés történetét (közte a híres szadai fehérborral); a helytörténeti (digitalizált) fotókat; és a nemrég elindított fényfesztivált is. Mindezek részleteiben – és a majdan sorra kerülő emlékek

is – egy weboldalon válnának valamennyi szadai számára elérhetővé.

Éva néni első számú segítője a munkában Kísfaludi Aranka, a Pest Vármegyei Értéktár Bizottság kulturális referense, és vele, illetve a többi önkéntes közreműködő segítségével a 2024-es munkatervet már nagyjából összeállította.

– A weboldal az első megoldandó feladatok között szerepel – mondta. – Aztán az iskolával való szoros kapcsolat kialakítása jegyében felmérést végeznénk a 4–8. osztályosok között arról, hogy számukra mit jelent Szada; a rajzban adott válaszokból pedig kiállítást rendeznénk, ami szintén az értéktár része lenne. Az iskolában tanító, de nem Szadán lakó pedagógusokat pedig a helyismereti tanösvényen kalauzolnánk végig, hogy ismerjék meg jobban a települést. Nem utolsósorban pedig a Pejacsevics-emléktáblát is elkészítenénk és elhelyeznénk. És még szerepelne a munkatervben régi épületeket ábrázoló helytörténeti fotók gyűjtése, valamint az itt élők körében kutatást elvégzése arról, hogy miért élnek Szadán, miért szeretnek itt élni.

Egy másik, hosszabb távú terve pedig az, hogy a sok értékre és értékes emberre alapozva létrejönne „Szada napja”. Az évente megtartandó esemény nem az a klasszikus zenés, kulturális esemény lenne, hanem a szadai lakosok mutatnák be egymásnak mesterességüket, tevékenységüket. Akik e szempontból fontosak, őket pedig fel kell kutatni, tudni kell róluk.

– Bármilyen értéket is csak úgy lehet feladni, ha beszélgetünk a szomszédainkkal, ismerőseinkkel vagy ismeretlenekkel, figyelünk másokra is – tette hozzá. – Például a még élő idős szadaiakra jóval több figyelmet kell fordítani, hiszen sok „kinccset” ma már csak ők őriznek...

Raffai Ferenc

Impresszum

SZADA ÖNKORMÁNYZATÁNAK ingyenes tájékoztató lapja

Főszerkesztő: **Raffai Ferenc**, tel.: 06-30/202-5135,

e-mail: szerkesztoseg@szada.hu

Önkormányzati hírek, fotók: **Andó Patrik** • címlapfotó: **Andó Patrik**

Kiadó: **Szada Nova NKft.**, Felelős kiadó: **Boros Gábor**

Honlap: **www.szada.hu**

Nyomdai előkészítés: **Juhász András** • Olvasószerkesztő: **Veréb Eta**

Hirdetésfelvétel: **Szada Nova NKft.**, tel.: 06-28/200-602

SZADA

Nyomda: **Pauker Nyomdaipari Kft.**, 1047 Budapest, Baross u. 11.

Felelős vezető: **Vértes Dániel**

Megjelenik minden hónap második felében 2600 példányban. ISSN: 2060-1115

A következő lapzárta időpontja: 2023. december 4.

A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a beküldött írásokat a tartalom lényegi megváltoztatása nélkül, szerkesztett formában közölje. A lapban megjelent cikkeket a Kiadó írásbeli engedélye nélkül másolni, a lapot utánnyomni, sokszorosítani tilos. A lapban megjelenő hirdetések tartalmáért a Kiadó nem vállal felelősséget.

A Szadai Kez-
resztény Szü-
lői Kör meghí-
vására *Uzsalyné
dr. Pécsi Rita* (ké-
pen) nevelésku-
tató látogatott
a Faluházba. Az
előadás témája a
konfliktuskeze-
lés volt.

Az október
4-i eseményen
rögtön leszö-
gezte, hogy a
megbocsá-
tás nem érzelmi

kérdés, hanem döntés. Nem törli el azon-
ban a következményeket, a fájdalmat, a fe-
lelősséget. Mint mondta, jó, ha szembesít-
jük az illetőt a problémánkkal és tisztelettel
maradunk iránta. Úgy vélte, a konfliktus-
feloldás tanulható, érdemes megfontolni
néhány stratégiát.

Nagyon tetszett nekem, az ún. átkere-
tezés módszere, amely azt takarja, hogy a
fennálló gondot, nehézséget több szem-
pontból, szinte kívülről is megvizsgál-
lom, értékelem. A másikkal való, lehetőleg
négy szemközti beszélgetéshez is kap-
tunk jó néhány praktikát. Feltétel nélkü-
li szeretettel közelíték a társamhoz – ha
már mindketten megnyugodtunk –, fon-
tos a szemkontaktus, az érintés, a kitüntet-
tett figyelem, a bizalommal teli légkör és a
tévedés lehetősége. Először az érzéseink-
ről beszéljünk, utána a problémáról. Úgy
gondolom, élethosszig tartó tanulás ez, de
ilyen segítséggel könnyebb dolgunk van,
érdemes ezeket a bevált módszereket al-
kalmazni.

Néhány résztvevő így véleményezte e
legutóbbi alkalmat:

– Először volt alkalmam részt venni Pé-
csi Rita előadásán. Senki sem úgy születik,
hogy minden nézeteltérést, konfliktust a
legjobban tud kezelni. Előadása abban se-
gített, hogy kicsit előrébb jussunk az éle-
ten át tartó tanulási folyamatban – mon-
ta egy óvodás gyermek édesanyja.

– Nagyon szeretem Rita előadásait.
Lendületes, időtálló, gyakorlatias és
ugyanakkor tudományos vizsgálatokkal
alátámasztott. Szülőként érthetővé válnak
a gyermekeink viselkedése mögötti ösz-
szefüggések. Rájövünk, hogy nem vagyunk
egyedül a problémával. Pedagógusként
a kutatási eredményekkel alátámasztott
tényszerűségek, illetve gyakorlati tapaszt-
alatok adnak segítséget. Ami a legfonto-
sabb: a megoldást is mindig megkapjuk,
amit aztán lehet gyakorolni – felelte két ti-
zenéves gyermek édesanyja.

Dezső Balázné Szekeres Aliz

Kézművesség mindenkinek

*A Népi Mesterségek Pest Megyei Egyesülete
október 7-én ismét Galga menti Hagyományörző
Napot tartott a Szadai Tájházban.*

Tavaly volt az
első ilyen
rendezvé-
nyünk a Tájházban,
nagyon jól sikerült,
látszott, hogy van
igény a népi kéz-
művesség gyakor-
lására. Vártuk a
szülőket, gyereke-
ket, érdeklődőket az
idei eseményünkre
– örömmel tapasztal-
tuk, hogy sokan
el is jöttek. Bemut-
attuk népművésze-
ti alkotásainkat, a
kézműves-foglalko-
zásokon pedig min-
denki kipróbálhatta az ügyességét. Jó volt
látni, ahogy a szülők leültek az asztalok-
hoz a gyermekekkel együtt elkészíteni az
egyes alkotásokat. Többen nem elégedtek
meg egyféle lehetőséggel, mentek más ér-
dekes dolgot kipróbálni.

Folyamatosan minden alkotónál ügye-
kedtek a gyerekek, a felnőttek. Lehetett
gyöngyözni, bőr karkötőt készíteni, kosa-
rat fonni, hímezni (kis kiállítást is készí-
tettünk tagjaink munkáiból). Senki nem
ment haza valamilyen saját készítésű tárgy
nélkül. De volt tombola és vásárlási lehe-
tőség is.

Az egyik különleges témánk a szadai fej-
kendő kötése volt: ehhez ma már csak egy-
két idős asszony ért, ám tőlük megtanulta
nagyon ügyesen *Nagy Benadett* viseletké-
szítő és óvónő. A nap másik érdekessége a
fiatal népművészek bemutatkozása volt, így
Nagy Bernié, *Szilágyi Katáé* és a kosaras
Pásztor Lucáé, aki édesanyja helyett volt itt
velünk. Délután *Csiki Lóránt* mesemondó
szórakoztatta a közönséget. A napot tánc-
házzal zártuk, a gyerekek és a szülők itt
is együtt ropták az udvaron. A táncházat
Simicz Kata vezette élő népzene, a zenét
Dulai Zoltán és zenekara szolgáltatta.

Foto: Népi Mesterségek Pest Megyei Egyesülete

Kosárfonást is gyakoroltak

Egyesületünk éppen az idén húszéves,
így megemlékeztünk az eddig eltelt időről,
és az elhunytak emlékére gyertyát gyújtot-
tunk. A nap folyamán a Tájházat is meg le-
hetett látogatni, ahol *Simicz Józsefné* tájé-
koztatta az érdeklődőket.

A foglalkozásokat tartó mesterek mind-
annyian egyesületünk tagjai. A kosárfon-
ást *Nagy Luca*, a hímezést, nyomódúcos
előnyomást *Újvári Tünde*, a gyöngyözést
Gárdonyi Bálintné és *Simon Szeréna*, a
karkötőkészítést *Szilágyiné Pápai Anna*
irányította. A kiskonyhában pedig csiga-
tészta készített *Gombai Istvánné* és *Nell
Istvánné*. Hogy a hosszú napon ne éhez-
zenek a mesterek, a Szűcs fogadója meg-
vendéglelt minket igen finom ebéddel. Kö-
szönjük!

Összegezve: nagyon sikeres nap volt,
a tájházi környezet pedig nagyon alkal-
mas a népi kézművesség megismerteté-
sére, gyakorlására. A közönség is jól érez-
te magát, senki nem iparkodott hazafelé,
igyekeztek a legtöbb lehetőséget kipró-
bálni. Eseményünk a Nemzeti Kulturá-
lis Alap pályázatán elnyert támogatásból
valósulhatott meg.

Dulai Sándorné, az egyesület elnöke

„Teljesen természetes, hogy hittel élek”

Szentgáli-Tóth Áron, azaz Roni közismert személy a helyi katolikus és református gyülekezetben, valamint az Örömhír táborban. Szadán él a szüleivel. Kérésünkre megfogalmazta önvallomását, így talán közelebb kerül hitbéli társaihoz is.

Kerepestarcán születtem, 1988-ban. Két fűtestvéremmel Veresegyházon töltöttem gyermek éveimet, ma is sok szállal kötődöm oda. Tízéves voltam, amikor Szadára költöttünk. Látásomat hároméves koromra már elvesztettem, így könnyebben bele tudtam szokni ebbe az életmódba. Bár a vakok általános iskolájában végeztem az első nyolc osztályt, utána már többségi iskolákban folytattam tanulmányaimat. A zene viszont végigkísérte fejlődésemet.

Már ötévesen ismerkedni kezdtem a zongorával, sok zene-tanárnál megfordultam, így mára sokféle zenei stílust ismerek és játszom. A veresegyházi Fabriczius József esti gimnáziumban érettségiztem, 2016-ban szereztem egyházzenei végzettséget a gödöllői premontrai gimnáziumban. 2015-től a szadai katolikus templomban, 2019-től pedig a szadai református templomban teljesítek orgonaszolgálatot. 2021-től gyermekkorust vezetek *Sándor Andrea* hitoktató kezdeményezésére és felkérésére, mivel korábban nem volt gyermekkorusa a gyülekezetnek. Mind a kórus-tagok, mind a szülők bizalommal tekintettek a munkámra. Teljesítettem zenei szolgálatot többek között a szadai Örömhír táborban, valamint Međugorjében, Mariazellben, Częstochowában és Szabadkán is.

Idén júniusban végeztem az ELTE énekzene, illetve történelemtanári szakán. Szerecsésnek is mondhatom magam, mivel a Gödöllői Damjanich János Általános Iskolában történelem-, a budapesti zuglói

Heltai Gáspár Általános Iskolában pedig ének-zene tanári állást töltök be. Nagyon szeretem a kisebb és a már tinédzser gyermekeket egyaránt – mert már nem teljesen öntudatlanok és még nem túl öntudatosak.

Ami a vallást illeti: nem állíthatom, hogy bölcső keresztény vagyok. Bár nagyobb ünnepeken jártak templomba a szüleim, és különösen édesapám sokat imádkozott egyénileg, mégsem tartoztak gyülekezethez. Rendszeresen templomba járóvá én tettem őket. Azt szokták mondani, hogy ha egy keresztény ember csak egy embertársához elviszi Krisztust, már tett valamit. De óvatosan kell előrehaladni, nem tüzzel-vassal kell téríteni, hanem szeretettel. Saját példámon tudom, hogy a környezet meghatározó a hittel kapcsolatos élmények szempontjából is: hogy milyen emberekkel találkozunk valaki a templomban, hogy a fejében kik testesítik meg a vallást.

MAGÁNÉLET

„Nagyon szeretek amatőr focimeccsokra járni. A testvéremmel foci-zunk is: egy nejlonzacskót ráhúzzunk a labdára, így halljuk, merre csörög. Tandem biciklink is van. Szüleimmel heti rendszerességgel járunk uszodába és konditerembe. Horgászunk is néha: annyi dolgom van, hogy ha pitttyeg a kapásjelző, felrántom a botot, feltekerem a damilt, és a halak szájából kiveszem a horgot. Gyermekkoromban állatidomár szerettem volna lenni, folyton terveztem, hogy csináljak egy igazi állatkertet: ehhez van már két kutyám és három tyúkom!”

Apai nagymamám hitű katolikus volt, az ő rábeszélésére kezdtem el imádságokat tanulni. Kiskamasz koromban volt egy hitoktatóm, aki szerzetesi szigorúsággal próbált a hit útjára terelni. Hamar megelégettem, annyira eltántorított, hogy hosszú évekig nem néztem templom felé. Jóval később, amikor jelentkeztem a kántorképzőre, döntő volt az apát hozzáállása: annyit mondott, hogy fölvesz, de jobban be kell kapcsolódnom a hitéletbe. Nem volt benne semmi számonkérés. Közösséget pedig csak szeretettel lehet építeni! Amikor újra elkezdtem templomba járni, ott motoszkált bennem a kérdés: valóban ez az én utam? Bizonyos dolgok szokatlanok voltak számomra, mára már teljesen természetes, hogy hittel élek. Az emberi kapcsolataim is óriásit fejlődtek: nyitottabb vagyok, könnyebben teremtek kapcsolatokat, jó egy közösséghez tartozni. Sokszor én is meglepődöm, hogy mennyi pozitív visszacsatolás érkezik irányomba. Ars poeticám egy Madách-idézet: „Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!”

ADVENTI LITURGIKUS ESEMÉNYEK A KATOLIKUS KÖZÖSSÉGBEN

- Adventkor minden kedden és pénteken lesz rorate igeliturgia 6.00-kor, utána közös reggeli a közösségi házban
- Szombatonként 17.00-kor vesperás és gyertyagyújtás lesz
- December 23-án, szombaton 17.00-kor ünnepélyes gyertyagyújtás és előesti szentmise
- December 24-én délelőtt nem lesz szentmise!

AJÁNDÉKOK A CIPŐSDOBOZBA

A Tábor Alapítvány idén is szervezi a karácsonyi ajándécsomagok gyűjtését a Baptista Szeretetszolgálat adománygyűjtési akciójához csatlakozva. Az adományokat elsősorban a szadai lakosság körében kívánjuk szétosztani, együttműködve a helyi családsegítő szolgálattal is.

Cipősdobozban, lezárás nélkül, esetleg mellékelve az ünnepi csomagolópapírt, ünnepi tasakban vagy egyszerű reklámszatyorban adható le az ajándék a Szociális Alapszolgáltatási és Gyermekjóléti Központban, a Dózsa György u. 76. szám alatt (munkaidőben, hétfőn 8–18 óra között, kedden, szerdán és csütörtökön 8–16 óra között, pénteken 8–14 óra között).

Minden csomagot átnézünk, esetleg szükség szerint módosítunk, átrendezünk. Ezért kérjük, hogy ne zárja le, ne csomagolja be adományát, mert ezzel a munkánkat nehezíti. Üres dobozokat is gyűjtünk! Ajándékként elfogadunk kizárólag tiszta, jó állapotban lévő használt és új játékokat, kisebb téli kiegészítő ruhanevelőket (sapka, sál, kesztyű, meleg zokni), babaruhákat, írószereket, füzeteket, jegyzetömböket, szépirodalmi, keresztyén és mesekönyveket, tisztálkodási szereket, édességet. (A dobozban vagy a szatyorban kérjük helyezzen el egy papírt, amelyen jól olvasható, hogy milyen korosztályú lánynak/fiúnak szánják az ajándékot, pl. így: „fiú 12” vagy „lány 8”). Gyűjtjük a „Szájjal és lábbal festők” képeslapjait, valamint a használt virágos, karácsonyi és húsvéti lapokat is.

Kérjük, hogy agresszivitásra készítő vagy félelmet keltő játék, alkohol, cigaretta, folyékony, törékeny, romlandó termék ne kerüljön a csomagba! Nem gyűjtünk nagyobb méretű játékokat, amelyek nem csomagolhatók, valamint hiányos társasjátékokat, egyéb ruhaneműt és nagy mennyiségű könyvet sem.

Ha valakinek nincs ideje vagy lehetősége ezzel foglalkozni, pénzbeli céladományt is adhat a Tábor Alapítvány javára (átvételi elismervény ellenében). Az alapítvány számlájára is (**11742049–20300106, OTP Bank, Gödöllő**) befizetheti az adomány összegét, megjelölve a célt: karácsonyi ajándék. Az ajándékok leadási határideje: december 14. (csütörtök).

További információk a **www.ciposdoboz.hu** oldalon olvashatók vagy kérhetők Pálincás Ibolyától (telefon: 06–20/886–4851, e-mail: psibolya@gmail.com). Köszönjük az adományokat az érintett családok nevében!

Tábor Alapítvány

A vizsolyi biblia nyomában

Isten kegyelméből 2023. október 7-én, hét év után ismét ellátogathattunk Zemplénbe. Hálás szívvel köszönjük Sándor Andreának, a Szadai Református Gyülekezet tiszteletes asszonyának, hogy megszervezte őszi gyülekezeti kirándulásunkat.

Kirándulásunk első állomása Boldogkőváralja volt. Ez a mesés település a Zempléni-hegység nyugati részén fekszik, Miskolctól 52 kilométerre. Nevét a boldogkői várról kapta, mely a Bodókó nevű sziklán áll. Boldogkőváralja első írásos említése egy 1282-ben kelt oklevélben található, Castrum Boldua néven. A vár a tatárjárás után épült. Az Árpád-ház kihalása után a Drugeth család tulajdonába került. A következő évszázadokban a várat több nemesi család is birtokolta. 2002-ben kezdődtek el a rekonstrukciós munkák, a vár szépen felújított állapotban jelenleg az önkormányzat tulajdonában van.

A várhoz vezető lépcsősor megmászása után tárlatvezetésen vettünk részt. Bepillantást nyertünk a középkori életmódra, a sziklakijáratok átjáróira, a gyönyörű panoráma tárul elénk, lenézve az egyik oldalról barackfák, a másikkal oldalról fenyők szegélyezik a várat.

Ezután a Kóborlovagok humoros, szórakoztató bemutatóján keresztül a lovagok által használt fegyvereket, öltözeteket, a lovagi párbaj menetét ismerhettük meg. Akik még bírták a sétát, a vár ólomkatona- és fegyverkiállítását is megnézhetjük. Egy vártúra lezárására pedig a legjobb program mi is lehetne más, mint egy valószínűleg középkori lakoma elfogyasztása. A Castrum Boldua középkori étteremben hatalmas fatányérokra inycsiklandó ételekkel vártak minket.

A kirándulásunkat Vizsolyban folytattuk. 1588-ban Vizsolyban alapították meg Magyarország egyik első könyvnyomdáját, melyben a legrégebbi teljes magyar Bibliafordítást, a *Károlyi Gáspár* gönci prédikátor által fordított Bibliát nyomtatták. *Szenczi Molnár Albert* hozta el Károlyi Gáspártól

Tartalmas kirándulás volt

a kéziratokat és elvitte a nyomdába. A 13. századi freskók maradványaival díszített református templomban egy rövid áhítat erejéig elcsendesedhettünk, előtte pedig meghallgattuk a templom történetét.

Utunk utolsó állomása Gönc volt, itt a református templom mellett a megújult Károlyi Gáspár Múzeumot és az ottani Biblia-kiállítást néztük meg: négy részlegesen áthaladva a város történetével ismerkedtünk, valamint egyházművészeti kincseket, úrasztali kellékeket, különböző nyelvű és fordítású Bibliákat láthattunk, a Biblia történetét a kódextől a számítógépig. Érdekessé tették a kiállítást az interaktív alkalmazások.

Mindez az együvé való tartozást kívánja erősíteni a különböző gyülekezetekből érkező vendégekben. Ennek az egységnek az alapja a Krisztusba vetett hit, ami a reformátori tanítás szerint a Szentírás alapján. Minden változik, de az Isten üzenete, a benne megfogalmazott örömhír és erkölcsi parancs felette áll térnek és időnek. Mindegy, hogy kódexben, ősnymtatványban, nyomdai tucattermékben vagy a számítógép képernyőjén olvassuk, az isteni akarat változatlan.

Picit elfáradva értünk haza. Jó hangulatban, testvéri közösségben, élményekkel teli napot tölthettünk együtt – Istennek hálát adva.

Neuhaus Ágnes

A sportágszeretet segítette az újrakezdést

Ha nem is profi, de lelkes amatőr kosárlabdacsapat ma is működik Szadán. A lassan húsz évvel ezelőtti (hivatalos) alapításkor is jelen lévők közül négyen még mostanában is fel-felbukkannak a csapat körül. A saját szervezésű Andrásnapi Tornát pedig, némi kényszerszünet után, újraindítják.

A Szada SE kosárlabdaszakosztálya – más néven: a Szadai Szöcskék – 2004. január 21-én alakult meg hivatalosan is, amely az alapításról szóló jegyzőkönyv tanúsága szerint 15 taggal kezdte meg működését. Az akkor már két éve rendszeresen játszó társaság ekkor határozta el, hogy a Szada SE keretein belül önálló szakosztállyá alakul.

– Azok közül, akik már az alapítás évében is aktívan játszottak, mára csak *Bánkúti Márton* jár hozzánk edzésekre. De a csapat életét máig figyelemmel kíséri az adminisztrációs és szervezési feladatokat is felvállaló alapító tag, *Dévai Huba* (sokaknak csak Huba bácsi) is. A csapat tagsága a mai napig nyitott, örömmel fogadunk bárkit, akinek kedve van csatlakozni. Alapelveink az indulás óta változatlanok, ennek köszönhetően azóta is „vegyes” a csapat. És ez egyformán igaz a játéktudásra, az életkorra és a nemekre is. Igen, fiúk és lányok együtt, egy csapatban játszunk – mondta *Dévai Zoltán* szakosztályvezető.

Az első években heti egy alkalommal valódi öröm-kosárlabdázás zajlott, de a társaság hosszú távú céljai között szerepelt – a sportág népszerűsítése mellett – a különböző alkalmi sportrendezvényeken és kisebb tornákon való részvétel is. Később átálltak heti két alkalomra, így jelenleg keddenként és csütörtökönként használhatják a helyi iskola tornatermét a tanítási időszakokban.

A csapat hivatalos megalakulása után nem kellett sokat várni az azóta már hagyományossá

lett András-napi Torna elindulására sem. Mint *Dévai Zoltán* megjegyezte, Huba bácsi hívott meg két másik amatőr csapatot, ahol néhány korábbi játékostársra akkoriban kosarazott. A 2005-ben kezdődött sorozat kupájáért induláskor még csak ez a három csapat küzdött, majd az évek során egyre több amatőr társaság nevezett. (A tizedik, jubileumiként hirdetett viadalon például már öt egyesület nyolc csapata küzdött két kategóriában.) Ennek pozitív következménye volt, hogy az edzéseknek helyet adó iskolai tornatermet kinőtte a rendezvény, így egy ideig a veresegyházi mézesvölgyi iskola tornatermében zajlottak az aktuális tornák, míg az utóbbi néhány kupára már a gödöllői Török Ignác Gimnázium termében került sor.

– A kialakult (sport)baráti kapcsolatok tovább erősödtek a versengő csapatokkal, hiszen minden évben rendszeresen elfogadtuk a gyöngyösi sporttársak meghívását is, amikor kicsit más résztvevői körrel, de szintén volt lehetőségünk a megmérettetésre. Ezek a Gyöngyösi Energia Kupa tavaszi tornái voltak, amely a mi András-napi Tornáinkkal váltokozva zajlottak. Sajnos a 15. András-napi Torna után a koronavírus-járvány miatt megszakadt az addigi folytonosság – tette hozzá a szakosztályvezető.

Nem csak a kupák maradtak el, jó ideig edzéseket sem tudtak tartani. Sajnos ez a tagság lelkesedését is megtépázta, és az újrainduláskor kétséges volt, hogy lesznek-e elegendő a folytatáshoz. Szerencsére a sport és a játék szeretete erősnek bizonyult.

– A kiöregedő vagy betegség miatt kieső sporttársak helyére az aktív tagság segítségével eddig még mindig sikerült új játékosokkal erősíteniünk – tette hozzá. – Bár annak veszélye nem fenyeget, hogy a létszámcsökkenés miatt „be kelljen zárunk”, de továbbra is sok szeretettel várunk minden kosarazni vágyó és szerető fiatal és öreget a csapatba! Aki csak kedvet érez, netán csupán kíváncsi, jöjjön el az iskola tornatermébe bármelyik kedd vagy csütörtök este, 7-től 9-ig biztosan ott talál minket.

A megújulás jegyében most azon serénykedik a szakosztály, hogy a már az András-napi Torna alapításakor is jelen lévő és azóta is rendszeresen résztvevő gyöngyösi csapattal közösen felélesszék a viadalt. Ennek részeredményeként a Szadai Szöcskék idén november 18-án (röviddel lapunk megjelenése után – a szerk.) Gyöngyösön játszik majd néhány mérkőzést.

– Vállaljuk, hogy nem hozunk szégyent az alapítókra, a játék szeretetében, lelkesedésben és jókedvben nem lesz hiány – tett betartható ígéretet *Dévai Zoltán*. **RF**

SPORTBÁL
A SZADA SE SZERVEZÉSÉBEN
2023.11.25.
18:00 ÓRÁTÓL

**Élőzenés (Kristály zenekar),
tombolás, vacsorával egybekötött
támogatói rendezvény.**
HELYSZÍN: SZADA FALUHÁZ (DÓZSA GY. ÚT 63.)

Továbbá licitre bocsátunk, egy a 2023. évi Magyar Labdarúgó válogatott játékosok által dedikált, válogatott mezt.

Jegyek elővételben 10.000 Ft/fő áron válthatók:
Kerecsényi-Fodor Norbert 06-20-450-9838 és
Molnár Attila 06-70-338-5652

A bál bevételét a Szadai felnőtt labdarúgó csapat támogatására fordítjuk.
Aki nem szeretné a bálban részt venni, de szeretné a csapatot támogatni, az támogatói jegy vásárlásával megteheti.
Támogatói jegy ára: 5.000 Ft (mely természetesen a helyszínen is váltható)

ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS A FALUHÁZBAN

IDÉN IS HANGOLÓDJUNK EGYÜTT
A KARÁCSONYRA

2023.12.2-ÁN 14-18 ÓRÁIG

Kézművesajándék-vásár
Kézműves foglalkozások gyerekeknek
Mézeskalács sütés

Forralt bőr a Borászati Egyesület jóvoltából
A Szadaí Nyugdíjas Klub fincsi palacsintája
Forró tea, forró csoki és más finomságok

Fellép:

A Szadaí Szólamok vegyeskar a karácsonyi ünnepkör dalaiból énekel néhányat

A'capella adventi és karácsonyi dalok
Iványi Márta, Szeder Ildikó
Gyombolai Bálint, Szeder Balázs

Várunk mindenkit szeretettel!

A programok az országos köznevelési törvények, jogszabályok, illetve helyi önkormányzati rendeletek keretében megvalósulnak. A rendezvények kizárólag a Szadaí Községi Önkormányzat felhatalmazásával, engedéllyel kerülnek megrendezésre. A rendezvények kizárólag a Polgári Társadalmozgásért Felelős Bizottság felhatalmazásával, engedéllyel kerülnek megvalósításra. A rendezvények kizárólag a Szadaí Községi Önkormányzat felhatalmazásával, engedéllyel kerülnek megvalósításra. A rendezvények kizárólag a Szadaí Községi Önkormányzat felhatalmazásával, engedéllyel kerülnek megvalósításra.

Adventi gyertyagyújtás

HELYSZÍN: SZADA FŐTERE

2023. DECEMBER 3. VASÁRNAP 16 ÓRA
ADVENTI GONDOLATOK
ÜNNEPI MŰSOR
SZERETETVENDEGSÉG
JÓTEKONYSÁGI VÁSÁR

2023. DECEMBER 10. VASÁRNAP 16 ÓRA
ADVENTI GONDOLATOK
ÜNNEPI MŰSOR
SZERETETVENDEGSÉG

2023. DECEMBER 17. VASÁRNAP 16 ÓRA
ADVENTI GONDOLATOK
ÜNNEPI MŰSOR
SZERETETVENDEGSÉG

2023. DECEMBER 22. PÉNTEK (1.) 16 ÓRA
ADVENTI GONDOLATOK
ÜNNEPI MŰSOR
SZERETETVENDEGSÉG
SELFIE PONT

**MINDENKIT NAGY SZERETETTEL
HÍVUNK ÉS VÁRUNK!**

A PROGRAMVÁLTÓZÁS JÓKLET FENNTARTÓK
FELELŐS BERTÓZSÓ, BÁNDOR ANDREA
KÖZÖNÖK AZ EGYHÁZAK, AZ ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEK ÉS A TÁRSADALMI SZERVEZETEK
BETEVÉSKÖZÖMÉSÉVEL

CEMENT 32,5 R
25 KG

1 990 Ft/zsák
7 960 Ft/mázsá

BAUMIT SZÁRAZBETON
25 KG

1 350 Ft/zsák
54 Ft/kg

**RIGIPS STANDARD
NORMÁL GIPSZKARTON**
12,5 x 1200 x 2000 mm

949 Ft/m²

**TELJES HŐSZIGETELŐ
RENDSZER**
EPS80 10 CM-ES

4 899 Ft/m²

TÉGLÁK
10 NF | 30 NF
30 X-THERM

**ÁRCSÖKKENÉS!
KÉRD EGYEDI
AJÁNLATOD!**

**LEIER TOSCANA
ANTRACIT
ALAPCSERÉP**

399 Ft/db-tól

2111 Szada, Dózsa György út 1/A.
+36 28 585 040 | Ha Szadán jársz, találkozunk!
Az akció érvényes november 1-30-ig.
Árak telephelyi árak, érdeklődj értékesítő kollégáinknál.
* 100 m² feletti rendelés esetén.

ujhazbudapest.hu

KÖCKA KIÁLLÍTÁS LEGO® ALKOTÁSOKBÓL

SZÉKELY BERTALAN MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR, SZADA
2023. NOVEMBER 17-19.

Nyitva tartás:
P-Szo-V: 10-18-ig

Cím:
2111 Szada, Dózsa György út 83.

Jegyárak:
gyerek 1000 Ft
felnőtt 1600 Ft
családi jegy 4600 Ft
(2 felnőtt és 2 gyermek)

Jelentkezz
Junior
kiállítónak*

* Küldd el nekünk a pályázatod (14 éves korig) a brickmasons@group@gmail.com e-mail címmel

A Molnár Házitészta-Gyártó Kft.
munkatársat keres

GÉPKEZELŐ MUNKAKÖR betöltésére

FŐBB FELADATOK:

- tésztagyártó gépek teljes körű üzemeltetése
- gépek szét-össze szerelése, takarítása
- gyártásközi mérések elvégzése
- termelés folyamatosságának biztosítása
- termelési dokumentáció vezetése
- üzemi rend biztosítása, a munkaterület rendjének, tisztaságának betartása

ELVÁRÁSOK:

- három műszakos munkarend (hétköznap)
- megbízható, dinamikus, csapatmunkára nyitott személyiség
- élelmiszeripari elvárásoknak megfelelő higiéniai előírások betartása

ELŐNYT JELENT:

- műszaki képzettség
- számítógépes ismeret
- középfokú végzettség
- villamossági, villanszerelői végzettség, tapasztalat
- élelmiszeriparban szerzett tapasztalat
- targoncás jogosítvány

AMIT KÍNÁLUNK:

- versenyképes, órabéralapú fizetés, pótlékok
- többletteljesítmény jutalmazása, az alapbéren felül
- munkába járás költségértéke
- hosszú távú, biztos munkahely, stabil háttér
- kiszámítható munkaidő, biztos jövedelem
- modern, jól karbantartott géppark a megfelelő géptávolságok betartásával
- emberközpontú, családi környezet

ERŐS, 100%-BAN MAGYAR TULAJDONOSI
HÁTTÉR, HOSSZÚ TÁVON STABIL MŰKÖDÉS.

A MUNKAVÉGZÉS HELYE:

2111 Szada, Jókai Mór utca 58/a

Amennyiben az álláslehetőség felkeltette érdeklődését és megfelel az elvárásoknak, kérjük, küldje el fényképes önéletrajzát a

molnartesztakft@gmail.com

e-mail-címre vagy postai úton a

2111 Szada, Jókai Mór utca 58/a

levelezési címre.

DROZDIK BÉLA
ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ

+36 30 352 3180
drozdikb@gmail.com
dbterv.hu

ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK TERVEZÉSE,
ENGEDÉLYEZTETÉSE,
FELTÖLTÉSE ÉTDR RENDSZERBE

HELYSZÍNI FELMÉRÉS, LÁTVÁNYTERV, UTCAKÉP
KÉSZÍTÉSE, TANÁCSADÁS ÉS ESETI SZAKVÉLEMÉNY

NOVA
novakoncept.hu

Építőipari cégünk **kömvés és segéd munkás**
kollégákat keres főállású munkakörbe
Szadáról és vonzáskörzetéből.

15 éve végzünk kivitelezési munkákat Budapesten és
Pest megyében.

Várjuk jelentkezéseket!

Telephelyünk: 2112 Veresegyház, Hajó u. 14.

Érdeklődni lehet: +36-30/964-3077

FALUKARÁCSONY SZADÁN DECEMBER 16-ÁN 16:30 ÓRÁTÓL

vendégvárás

/forralt bor, fűszeres tea, sült tök
alma, kalács/

17:00 Szabadtéri betlehemezés
a Faluház előtti téren
a Szadai Czibere Táncegyüttes és a
Székely Bertalan Általános Iskola
4. osztályos tanulójának előadásában
(Burkus Krisztina és Antal Édua felkészítésével)

17:30 Karácsonyi ünnepi műsor
a Faluház előtti téren:

Szadai óvodásokkal, Szadai Népdalkörrel,
Szadai Szólamok Nagyközségi Énekkarral,
Fejes Nadin karácsonyi dalokkal
az egyházak adventi gondolataival és
meghívott vendégeink közreműködésével

Szeretettel várunk mindenkit!

